

TRAPSAVEC

2026

Sborník 52. ročníku tramské literární soutěže

*Putovní hlavní cena Dědek Trasák
Bohdan Mezei – Haluz / Noc hviezd, iskier a poézie*

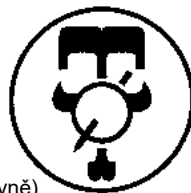
Ahoj kamarádi,
máme za sebou podařený, na příspěvky bohatý ročník. Všem autorům, kteří nám své práce poslali, moc děkujeme a věříme, že nám zůstanou věrní. Objevily se i negativní jevy – letos například zjevné použití AI, a to přesto, že v propozicích máme uvedeno, že autor zasláním příspěvku prohlašuje, že tento nástroj ve své tvorbě nepoužil. Není samozřejmě v našich silách analyzovat všechny zaslání příspěvků, ale dostupnými nástroji jsme analyzovali všechny příspěvky, které dostaly hodnocení na předních místech, plus ty, které vzbudily podezření poroty. V šesti případech bylo podezření oprávněné, v jednom pravděpodobně.

Trváme na tom, že Trapsavec je soutěž lidských autorů, jejich invence, nápadů i literárního řemesla, a že to tak zůstane. Věříme tomu. O to víc si ceníme těch, kteří to mají stejně. Kamarádi, děkujeme!

Když jsme u té vděčnosti, děkujeme porotě, která se ujala hodnocení oněch 279 zaslanych příspěvků. Děkujeme At'ce a Bodiemu, že nám našli letošní místo pro oheň. Velmi děkujeme Lišákovi a T. O. Jižní Karolína, že nám tábořiště pro Oheň Trapsavce zapůjčili, i všem, kdo nám pomohli s přípravou. Bez vás by to nešlo.

Hafran a Tom

VÝSLEDKY 52. ROČNÍKU

Zlatý Trapsavec

[Ještě to neskončilo](#) – Magdalena Dvořáková – Waki (Rynholec)

Poezie do 23 let

1. místo + Malý Trapsavec – [Stanice Ostrava Bartovice](#) – Nela Fabíková (Horní Datyně)
2. místo – [Dálka](#) – Vojtěch Ondrušek (Rožnov pod Radhoštěm)
3. místo – [Cesta k ráji](#) – Lenka Pěkná (Praha)

Próza do 23 let

3. místo – [Léto krásy](#) – Adéla Olbrichtová (Ústí nad Labem)

Poezie nad 23 let

1. místo – [Pátý nástupiště](#) – Oto Gúrtler (Třebešice)
2. místo – [Obleva](#) – Oto Gúrtler (Třebešice)
3. místo – [Je třištvrte na rok](#) – Janka Mineková (Vrútky)
3. místo – [Pár koní místo snov](#) – Marta Furdíková – Šmidla (Turecká)

Próza nad 23 let

1. místo – [Odpadlíci](#) – Petr Bína – Hůrecký (Plzeň)
2. místo – [Burácení](#) – Linda Kastlová (Holýšov)
2. místo – [Leo](#) – Vladimír Bis – Vlado (Bratislava)
3. místo – [Hledání ráje](#) – Monika Pokorná – Cinta (Hracholusky)

Poezie Oldpsavci

1. místo – [Vysoko v horách](#) – Adalbert Mezei – D'Ady (Pukanec)
2. místo – [Proč je zbytečné stříhat andělům křídla](#) – Miroslav Novák – Kazatel (Brno)
3. místo – [Ohně svítají za soumraku](#) – Magdalena Dvořáková – Waki (Rynholec)
3. místo – [Jack](#) – Bohdan Mezei – Haluz (Pukanec)
3. místo – [Kingovi](#) – Jaroslav Šlejmar – Kutloch (Rokycany)

Próza Oldpsavci

1. místo – [Puč](#) – Pavla Slepíčková – Pavlís (Kvášňovice)
1. místo – [Selekce](#) – Jan Valeš – Jeřýk (Holýšov)
2. místo – [Lukostřelci](#) – Jan Frána – Hafran (Plzeň)
2. místo – [Zlaťák číslo osm](#) – Jiří Hons – Murdoch (Brandýs nad Labem)
3. místo – [17. listopad](#) – Radek Kottner – Kačer (Sudoměřice)
3. místo – [Guláš](#) – Miloš Hlávka (Nový Knín)

Nový Oldpsavec Linda Kastlová

Kenyho VOLEJ Revival (o nejlepší vodáckou povídku ročníku)

[Burácení](#) – Linda Kastlová (Holýšov)

Porota

Iva Synáková – Tapi, Vlastimila Jandeková – At'ka, Milan Plch – Belmondo,
Peter Jokl – Joko, Tomáš Machalík – Doug

JEŠTĚ TO NESKONČILO...

Namísto hlasu zvonů,
co krouží nad vřesem,
mě budí bzukot dronů.
Dál kříž si ponese
za svoji víru.

Teskná jelení říje,
je smutná liturgie.
Válka má ústa paryby
a my si hrajeme na kdyby,
jen oheň ztratil sílu.

V křížové palbě zloby,
bojím se do zásoby.
Bojím se staré černé dámy,
ty lesy rukou nad hlavami,
to jsme snad sami ve vesmíru?

Jsem dosmrť rád živý
a vzhlížím k Araratu.
Sivý pták v zobáku mi nese

snítku
z ostatního
drátu...

**Zlatý Trapsavec
Magdalena Dvořáková – Waki (Rynholec)**

17. LISTOPAD

Pátek 14. listopadu

Vystoupili ve stanici Brtníky na minutu přesně podle jízdního řádu. Jen oni dva: Prach a Písek. Jinak tu nebyla živá duše. Sudetská vesnice se topila v samotě a mlze. Procházeli mezi roubenkami k blázinci, který byl největším objektem ve vsi a rušil atmosféru tím, že byl celý opravený a vymazlený. A nejen tím – z blázince vycházely energické výkřiky, které se s okolním mrtvolným chladem vůbec nespojily.

„Svobodu, svobodu!“ hřmělo z útroby budovy, ale odpovědí byla pouze ozvěna, která se odrážela od budovy zaniklé továrny, jež se rozpadala opodál.

Prach a Písek vystoupali z obydleného údolí na ofukovanou louku, která končila u kraje skal a zdecimovaných lesů.

„Jakmile slezeme z cesty, čeká nás už jen zapadanka,“ pronesl smířeně Písek, který tu znal každou vlhkou roklí i uschlý smrk.

„Než tam vlezem, tak zastav. Nasadím si náivky,“ plánoval protektivně Prach.

„Prachu, jak chceš, ale to bys ty náivky musel mít až ke krku, jinak budeš stejně mokrej,“ upozornil Písek a vytáhl starou poslepanou mapu, aby Prachovi ukázal, jak dlouhou cestou se budou plahočit přes mikádo z klád, které tu vzniklo po popadání kůrovcem sežraných stromů.

Na camp se doplahočili uprostřed noci v Pískem předpovězeném stavu. Pot se smířil s kapkami z listů masivek, jehlic smrků a fyloidů mechů. Pod převisem ale byla připravená hromádka suchého dřeva, které po zapálení příjemně vytahovalo vlhko ze struktury vlny a bavlny, které oba trampy kryly před nepřízní podzimního povětří. Prach a Písek seděli tiše vedle sebe a bylo jim teplo.

„Oheň,“ zamručel Písek, „lidi lidem zakazují místo toho, aby ho učili bezpečně rozdělávat. A přitom užívají ohně udělalo z pračlověka myslící bytost.“

„Už se nevěří, že by se to dnešní lidi naučili. Dneska už i vidláci z vesnice, když chtějí ugrilovat maso, nakoupí dřevěný uhlí na benzínce a hodí ho na PEPO do litinového grilu. Pokud už teda nemají gril plynovej,“ vysvětlil Pískovi Prach.

Sobota 15. listopadu

„Na Den boje za svobodu a demokracii musíme místním ukázat, že už se nemusí bát, že jim jejich domy shoří!“ pronesl ke svým ovečkám ředitel Národního parku České Švýcarsko Ing. Petr Kříž. „Míra Rohlík dneska a zítra nezapomene prověrat drony, ať jde v pondělí všechno jako po másle a proslov zakončíme slavnostním průletem nad hlavami účastníků!“

Drony se vznesly ze svých nabíjecích stanic a rozhlédly se po svém okolí. Mhavé počasí příliš dobrý rozhled nedovolovalo. Vydaly se proto na namátkovou kontrolu, kdy jejich termovize v pravidelném intervalu snímkovala přelétávanou krajinu. Při přeletu Pryskyřičného dolu software termovize spustil alarm.

Prach a Písek opékali svou pozdní snídani, když zaslechli nepřijemný pískot dronu.

„Asi bude bžunda,“ oznámil znalý Písek a dál se zakusoval do rozteklého hermelínu.

Prach se zvednul a hned si zase sednul, když viděl, jak se Písek nenechá rozházet.

Pískavý zvuk se blížil. Brzy ho měli na dohled. To už je dobře viděl i dron a hledal vhodnou pozici, aby k nim uměle inteligentně promluvil: „Právě jste se několikrát sobě provinili proti Řádu národního parku. Neoprávněně jste vstoupili do klimatické zóny, neoprávněně jste v parku přenocovali a neoprávněně jste v parku rozdělali oheň.“

Písek dronu odpověděl: „Používání dronů na celém území národního parku je řádem zakázáno. Důvodem tohoto opatření je zabránění rušení živočichů, především ptáků, ale také zajištění klidu návštěvníků národního parku.“

Dron se nenechal vyvést z míry a pokračoval: „Vážení návštěvníci, otevřete si prosím na svých telefonech aplikaci Česká Švýcarska. Po přihlášení uživatele parku klikněte na Pravčickou platební bránu a uhradte pomocí ní své přestupky ve výši tří tisíc korun za každého uživatele. Poté uhasete oheň a odeberte se na nejbližší turistický chodník.“

„Vodprejskni, nebo ti na objektivu vytisknu QR kód přes tady to bezdrátové rozhraní,“ odpověděl Písek a vzal do ruky pískovcový kámen.

„Pokud nemáte naši aplikaci a potřebujete pro platbu QR kód, stačilo říct,“ ozvalo se z dronu

a vylétly z něj papírky s údaji pro QR platbu. Poté v klidu odletl.

Neděle 16. listopadu

Při nedělním brunchi si Ing. Kříž listoval sobotními fotkami z dronu a přemýšlel nad svým odborným vystoupením pro neodbornou veřejnost. Harmonické obrázky mlžné krajiny vystřídal pohled na dva vagabundy, kteří sedí u ohně v jeho parku. Rázem mu zaskočil pářeček namočený do míchaného vajíčka. Těžce polkl a otevřel si aplikaci mobilní banky – kolik pokut mu včera přistálo na účtu? Žádná!

Chvilku zůstal s telefonem v ruce a podivně ztichl. Ten kraj měl rád. Miloval jeho křivolaké rokle, které tak nízko nad skalami uměl s dronem prolétat jen on. Vyndal ze zásuvky svůj apartní dálkový ovladač s koženým potahem z plcha zahradního. Křečovitě ho sevřel, načež se dron splašil ze své stanice a jal se sledovat svou včerejší trasu. Vrtule dronu byly vytočeny na nejvyšší obrátky – stejně jako Ing. Kříž.

Když doletěl nad camp, Prach a Písek právě došťourávali nedohořelé konce klacků do středu ohniště. Ing. Kříž umlčel hlas dronu a použil ho pouze jako svůj létající reproduktor:

„Co to tady vy hovada děláte? Neznáte Řád mého parku?“

„Necháváme dohořet oheň a brzy půjdeme na procházku,“ odpověděl po pravdě Prach, který už pochytil od Píska, že nejdůležitější je nenechat se rozházet – ale bylo mu divné, že oproti včerejšku dronův projev poněkud zhrubl.

Písek se přidal: „Mohl bys nám zase poskytnout aspoň půl tučtu těch papírků s QR kódy? Rád bych si před procházkou skočil na záchod.“

„Vy ignoranti!“ řval na ně z dronu ředitel. „Tady všude je klidové území! Je to zakotvené v mém Řádu!“

„Tak se uklidni, ty přerostlej komáre, a leť pískat někam do hlíva. My tu chceme mít klid,“ odpověděl už lehce nervózně Písek, protože naznal, že toaletní papír mu dnes shůry nepadne, přičemž příroda už tak intenzivně volá.

Ing. Kříž zalitoval, že při výběrovém řízení na drony dal přednost německým strojům řady Guttenberg, které měly vestavěnou tiskárnu. Nyní by byl raději za drony řady Zelenský, které byly vybaveny dvouhlavňovou brokovnicí.

Pochopil svou bezbrannost. Bez dalších slov se svou létající tiskárnu odletěl. O to víc ale věděl, že Den boje za svobodu a demokracii bude tentokrát ve znamení skutečného nasazení pěšáků.

Pondělí 17. listopadu

Na Tokáni to vřelo. Ing. Kříž zrušil své vystoupení na náměstí a nahradil ho rychlým zorganizováním Křížovy výpravy. Od Jetřichovic, Chříbské i Doubic proudily na Tokáň skupiny zfanatizovaných bojovníků Řádu Ing. Kříže. Ředitel jel v čele doubického oddílu na elektrické koloběžce.

Na Tokáni ke svým bojovníkům krátce promluvil: „Mí oddaní, v tento slavný den, kdy si připomínáme boj za svobodu a demokracii, musíme všem

narušitelům řádů ukázat, že my si náš řád uhlídáme. Nenecháme si ho rozvracet žádnými neřády!“

Po trojitém „hurá na ně!“ vyrazila elektrickými obuškami ozbrojená skupina severním směrem. Prvním prubířským kamenem výpravy se stala skalní soutěska známá jako Úzké schody. Skrz skalní průrvu se protáhla jen polovina elektrizované Křížovy výpravy.

Dalším místem pro oddělení zrn od plev mělo být rozcestí u lovecké chaty Eustach. Cesta dál do Pryskyřičného dolu vedla přes skalní masiv, jenž se jmenuje Růžová zahrada. Procházka růžovou zahradou to ale rozhodně nebyla – tuto oblast parku bylo možné pouze podlézat, prolézat nebo přelézat.

Popadané kůrovcové stromy byly nelítostné. Dokud se muselo jen podlézat, ještě to šlo – a zpět k Eustachu odpadával jen malý počet jedinců. Problém nastal, když se muselo začít prolézat a přelézat. To se již lesem neslo tolik nadávek a polámaných bojovníků, že u Eustacha umístěný počet nosítek pro případ problému naprosto nedostačoval vzniklé situaci.

Výsledkem bylo, že do Pryskyřičného dolu se prodralo pouze jádro Křížovy výpravy, tvořené Ing. Křížem a jeho dvěma zaměstnanci: Ing. Růžičkovou, která byla odpovědná za oddělení kanceláře ředitele, a Ing. Sekerou, který byl odpovědný za oddělení péče o les.

„Pane řediteli, jak hluboko do Pryskyřičné rokle se musíme dostat?“ zeptala se Ing. Růžičková.

„Až ke Sněžným jámám, Jituš,“ odpověděl Ing. Kříž. „Jsem celá promočená a prošpiněná,“ nafíkala Ing. Růžičková.

Ing. Sekera se na ni zadíval a pokusil se ji uklidnit: „Růžo, až se budeme prodírat smrkovou mlažinou, tak se ti to vykartáčuje, neboj.“

Ing. Růžičková nevypadala klidněji ani šťastněji, ale zmlkla a lezla dál.

„Ondro,“ oslovil ředitel Ing. Sekeru, „u Sněžných jam už začneme lézt za nima do skal. Připrav si obušek. Kdyby nás slyšeli a začali utíkat, tak je musíš dostat!“

„Mám je také honit, pane řediteli?“ zeptala se Ing. Růžičková.

„Jituš, vy se držte u mě a kryjte mi záda,“ přikázal Ing. Kříž.

Modrý bod na mapě ředitelova mobilu se pomalu blížil k pozici, kterou určil dron. Z patra skal, kde ředitel tušil převis vetřelců, však neslyšel jediný zvuk.

„Možná o nás vědí a sledují nás z úkrytu. Musíme být velmi opatrní. Na záznamech z kamery měli obrovské dýky,“ zašeptal.

Ing. Růžičková ztuhlá rýsy a chytla se ředitelovy paže. „Jituš, vytáhnete si pepřák a nestříkejte proti větru,“ poradil jí. Ticho pod skálou ji děsilo.

Sekera byl naopak nervózní z toho, co viděl – nebo spíš neviděl: „Neměly by se tu všude válet odpadky, když už jsme pod jejich tábořištěm?“ snažil se říct i on co nejtluštějším hlasem.

„To je fakt divný, Ondro. Nejspíš je mají naházený pod převisem, když je nehážou dolů,“ usoudil ředitel.

Růžičkové se hned rozjela fantazie a emoce: „To jsou dobytčata – takhle se tam válet s odpady na jedné hromadě. Fuj!“ přestala se kontrolovat a vykřikla. Sekera na víc nečekal.

„Wááááá!!!“ řval a běžel do svahu.

Kříž a Růžičková čekali, co bude. Sekera zmizel pod převísem... a nic. Ticho.

„Co se děje?“ zeptala se Růžičková.

„Pojďte nahoru,“ ozvalo se zpod převisu.

Růžičková stoupala pod skálu a bála se, že pod ní uvidí ležet dvě mrtvá těla v haldě smradlavých cárů plastů a papírů. Poprvé v životě dvě mrtvolky našlo. A k tomu tolik smradu! Kříž ji pomalu následoval. Škrábali se vlhkým písekem, který jim ujížděl pod nohama.

Vylezli na camp a – strnuli.

Pod skálou byl jen bělostný písek a uprostřed čtyři do čtverce úhledně položené klády. Na jedné z klád seděl nehybný Sekera a zíral před sebe. Přisedli k němu.

Beze slov se společně dívali do kruhu z kamenů, kde se nalézala jediná stopa, že tu ještě před pár minutami byli lidé: čerstvý úlomek smrkové větvičky vypadající jako šípka.

Ředitel po chvíli šípku pochopil a zařval: „Utekli odsud na západ? Neříkejte mi, že se nám takhle vysmekli z pařátů!“

„Já bych spíš řek, že nám utekli z parkového pořádku,“ opravil šéfa Ing. Sekera.

Oba muži se podívali na Ing. Růžičkovou, která to uzavřela stručně:

„Měli bychom je následovat.“

3. místo Próza Oldpsavci Radek Kottner – Kačer (Sudoměřice)

BURÁCENÍ

Voda burácí přes jez. Na voleji nad ním se dva kačeři a jedna kachna perou o kousky chleba. Svítí slunce a Richard Bláha si už po několikáté pomyslí, že na začátek května je docela teplo.

Hází kachnám další kousek chleba. *Je docela teplo, řekne si v duchu, tak akorát, aby se sedlo do kánoje a sjela se řeka.* Jenže na vodě nebyl přes čtyřicet let. Teď už by ho staré klouby určitě bolely při sezení na sedátku a ani držení pádla by nezvládl delší dobu.

Zasteskne se mu po časech minulých. Obrazy ale přicházejí moc pomalu.

Voda, sluníčko, stisk ruky na pádle a... A pak zase nic. Jako vždycky.

Voda burácí přes jez. Zná ji důvěrně jako svoji hůl, která je opřená vedle něj. Chodí sem často, až moc často, říkájí jeho kamarádi, ale nemůže si pomoci. Něco ho sem táhne. A když vyrazí na procházku, tak skončí vždycky tady. Kouká na vodu a krmí kachny. Voda se pod jezem vaří. Bublá a pohlcuje kousky chleba, které kachnám utečou po proudu. Stejným směrem utíká i jeho pohled.

Tam pod jezem je zarostlý břeh. Samá kopřiva. Už dávno nebyla zvalená od břich lodí. A tam za

vysokým houštím je strom. Vysoký. Opravdu starý. Richard se s ním vždycky vítá jako se starým brachem.

Počkat, probleskne mu hlavou, byl na něm vždycky ten křížek?

Hospůdka s příhodným názvem Jedová chýše je plná hlaholu hlasů a cinkání püllitřů. Tu a tam je přes všechen ten hluk slyšet nesmělé brnkání kytary, která ale nemá šanci zvítězit nad objednávkou další rundy a komentátorem fotbalového zápasu z velké televize v rohu.

Richard mezi množstvím tváří hledá ty povědomé. Ty, se kterými si každé úterý dají pár piv, vyloží několikrát karty a zavzpominají na staré časy, kdy jim ještě fungovaly bez problémů klouby a ani na záchod nemusel tak často.

Z místa, odkud se linou osamělé akordy, mu zamává vrásčitá ruka. Pod ní je obličej, který poznává. Sice je o hodně let starší, než když se viděli poprvé, ale pořad to je Kačer.

„Ryško! No konečně. Než se ukážeš, tak by jeden vypil půlku hospody.“

Zalomí palce. Lístek pod Kačerovým pivem má jen jednu čárku.

Toby a Václav, zalomení palců a už sedí mezi nimi a před sebou má pivo, kterému už spadla pěna.

Kačer vytáhne ošoupané karty a Toby konečně odkládá kytaru, kterou se snažil navodit vzpomínku na večery u ohně. Zacinkají mince.

„Doufám, že mi zase zaplatíte všechna piva, kluci,“ zasměje se Václav. Prsty s artritidou sebere karty a rovnou přidává na komíněk minci.

„Jednou tě to štěstí opustí,“ píchne si do něj Kačer. Na karty mžourá přes brýle.

„Počkejte. Nemá přijít ještě Franta?“

Všechny oči se podíávají na Richarda. Nechápe proč. Nic špatného neřekl... Nebo jo?

Toby mu pokládá ruku na rameno. „Ryško, měl jsi dneska prášky?“

Vybavuje si, že ano, a tak přikyvuje. „Všechny z pořadače úterý.“

„Franta nepřijde. Na jaře umřel.“

„Mrtvička,“ doplňuje Václav. „Byli jsme mu na pohřbu.“

Vybavují se mu útržky.
On v černém. Kačer mluvící před zástupem příbuzných. Hřbitov a studený vítr. Smutná tvář Frantovy Mileny...

„Vzpomínám si,“ říká přesně tak, jak mu to nařizuje vnučka.

Přicházejí další obrazy...

On a Franta po pás ve vodě. Přetahují kánoje přes kameny pod jezem. Franta se směje a ukazuje někam za něj. Oba jsou o padesát let mladší...

„Jezdili jsme na vodu.“

Kačer přikyvuje a pár doušky dopíjí pivo. „To jsme jezdili, ale přestali jsme. Vodu jsme vyměnili za čundr.“

„Protože to bylo bezpečnější,“ dodává Toby. Všimá si jeho zmatení a rychle pokračuje: „Od toho incidentu jsme na vodě nebyli.“

„Od toho, co se stalo Vojtovi...“

Richard si nevzpomíná, co se stalo Vojtovi. Ani kdo byl Vojta...

Voda burácí přes jez. Kachny hltavě žerou chleba. Je slunečný den a Richard si pomyslí, že na začátek května je docela teplo.

Něco ho sem táhne. Možná ten klid? Zvuk vody? Ta lavička, příhodně umístěná tak, aby mu šlo slunce do zad?

Neví, ale možná to věděl, když vycházel...

To se mu stává často. Proto bere ty prášky. Ty bílo-oranžové, které mu vozi vnučka z města.

Hází kachnám chleba. Pohled mu bloudí po hraně jezu, pod něj do zpěněných vln a pak ke kopřivám. Za nimi je veliký dub a na něm křížek.

Proč je tam křížek?

Vůně čaje mu připomíná letní večery, kdy sedávali s Jarkou na balkoně. Jarka už tady není, pamatuje si kondolence, urnu, kterou sám pokládá do hrobu.

Sedí v křesle, čaj voní a na kolenou ho tíží veliké album plně černobílých fotek.

Vnučka ukazuje na fotku úplně dole. „Kdo je tohle, dědo?“

Na fotografii je on sám, ale mladší, mnohem mladší, a jeho kamarádi. Stojí mezi kánojemi a usmívají se na toho, kdo je fotí.

Vnuččin prst je zabodnutý nad hlavu jednoho z mladíků.

„To je Kačer.“

„A tohle?“

„Toby a Václav.“

Ukazuje postupně na všechny na fotce. Ona je zná, ale on nesmí zapomenout.

Dívá se na poslední postavu. Nevzpomíná si. Ale vybavují se mu střípky obrazu.

Sedí u ohně. Hřeje mu holé nohy. Kolem jsou tváře. Přátelé. Hlas kytary. Melodii zná. Stejná jako v hospodě.

Pod sebou má vodu. Kánoje se zhoupne s každým záběrem pádla. Je laminátová. Ne, ta nová z plastu. Má mokré nohy.

Kánoje obrácená dnem vzhůru. Opravuje díru. Někdo mu pomáhá.

Nevybabí si kdo...

Slunce se odráží od hladiny. Řídí lod'

Někdo volá: „Jez!“

Kdo volá? Kdo je ten poslední kluk na fotce?

Voda burácí přes jez. Na voleji nad ním se dva kačeři a jedna kachna perou o kousky chleba. Svítí sluníčko a Richard, kterému kamarádi neřeknou jinak než Ryško, si už po několikáté pomyslí, že na začátek května je docela teplo.

Hází kachnám poslední kousek a pohled mu sklouzává přes jez, vír pod ním, kopřivy na břehu až k dubu. Ke křížku na něm.

Obrazy přicházejí pomalu...

Řeka se llně valí k jezu. Zanoří pádlo pod hladinu. Zůstávají za ním víry. Háček mu podává rum. Nevidí mu do obličeje. Slunce je moc silné, ale za to příjemně hřeje.

Před nimi je další kánoje – Kačer a Toby.

Háček volá: „Jez!“

Přibližují se. A on jez poznává. Ten násyp, dub pod ním. Stejně jako on mladší.

Voda burácí přes jez. Toby a Kačer najíždějí, zasekávají se na vrcholu. Cukají kánojí dokud je proud nepustí dolů. Mizí pod jezem.

Vynořují se až na břehu udusanych kopřiv.

Přidávají na tempu. Nechce, aby se zasekli. Jenže najíždí špatně.

Voda se valí, někdo křičí a pak je ticho.

Ne ticho, ale dunění. Voda se valí, bičuje ho.

Nic nevidí. Nemůže dýchat.

Někdo ho tahá ven.

Jen jeho.

A voda pění.

„Vojta tam zůstal!“

„Nevyplaval.“

„Vytáhněte ho!“

„Do prdele!“

„Nedejchá...“

Voda burácí přes jez. Kachny plavou na voleji nad ním. Dneska nemá chleba. Slunce svítí a Ryško si pomyslí, že takhle teplo bylo, když se to stalo.

Pohledem zdraví dub a křížek. Vzpomíná si, komu patří...

A ví, že to byla jeho chyba...

2. místo Próza nad 23 let

Linda Kastlová (Holýšov)

PÁTÝ NÁSTUPIŠTĚ

Pod mírnou klenbou šedivých střech

jako by podzim z mrtvých vstal.

Strakatý mantly, vak na zádech,

pražádněj spěch, pražádněj cval.

Mezi rty cesty minulé

a v očích cesty příští.

Je pátek, Brno, nádraží,

na pátým nástupišti.

Zalomit palce, ahoj říci,

ve slovech vlídnost, žádný svár,

jen odhodlání sedí v líci

a v srdci skrytý věčný žár.

A nedočkavost být už tam,

kde Oslavka se blyští.

Je pátek, Brno, nádraží,

na pátým nástupišti.

V kelímku pivo a v báglu rum,

feldlfaška vodou to jistí.

Míří vstříc svým romantickým snům,

na botách prach, však v duši čistí.

A ze strun kytar odřených

svobodné tóny pryští.

Je pátek, Brno, nádraží,

na pátým nástupišti.

1. místo Poezie nad 23 let

Oto Gúrtler (Třebešice)

GULÁŠ

„Chcelo by to ešte trochu soli, Lojzo.“
„A možno by som pridal trochu papriky...“
„A možno ešte koriander...“

Tím Pocta Rexovi se naozaj činí.

Ale možno sa nemuseli toľko namáhať – vyzerá to, že iným sa priveľmi nedarí. Prinajmenšom susedný tím Pitbulova pomsta sú vyložený smolari. Pred chvíľou im spadlo do kotlíka celé vrečko soli, a zatiaľ čo ho lovili, musela sa azda tretina rozpustiť. Ale majú športového ducha – nevzdávajú sa. Možno ešte nájdu spôsob, ako zachrániť, čo sa zachrániť dá, a trebárs si z toho Juanovho memoriálu aj nejakú placku odnesú.

Aj keď...

Od súťaže, zmienka o ktorej sa dostala z Orlických hôr až k nim, očakávali predsa len väčšiu profesionalitu. Ale kto vie, možno to bolo dané – povedzme – trochu nezvyklým charakterom tohto podujatia. Aspoň oni o inom podobnom doposiaľ nepočuli. A vlastne aj o tomto sa dozvedeli viacmenej náhodou. Na internete to nikde nebolo. A vlastne tak trochu chápali, prečo. Lebo ak by sa o tejto súťaži dozvedel niekto nepovolany...

O to väčšia však bola ich zvedavosť. A možno predovšetkým preto sa rozhodli ísť do takej diaľky. Aj keď si to vyžadovalo čosi obetovať.

Napokon aj cesta sem bola trochu dobrodružná. Pretože keď už išli do Čiech, nechceli ísť iba na tú súťaž. Rozhodli sa navštíviť dlhoročného kamaráta v Chrudimí. Čo nebol problém. Ten nastal až pri ceste na miesto súťaže. Keď v Rosiciach nad Labem čakali na prípoj a opýtali sa, ako sa dostanú do Letohradu, počuli:

„To je jednoduchý. Teď přijede courák na Jaroměř. Tim pojedete do Mechova a tam přestoupíte na rychlík.“

Vyzeralo to naozaj jednoducho. Lenže došli až na konečnú a po ceste žiadnu stanicu s týmto názvom nestretli. Musela to byť to naozaj veľmi zvláštna náhoda: zrejme ich všetkých naraz prepadol mikrosopánok, a to nanešťastie práve v okamihu, keď prechádzali cez tú rozhodujúcu stanicu. Pritom si nespomínali, že by boli ktovieako ospalí. Každopádne sa museli vrátiť časť cesty späť. Tentokrát im ktosi poradil prestúpiť na stanici s iným, oveľa známejším menom – a tam sa prípoja naozaj dočkali. Ibaže oveľa neskoršieho, ako si pôvodne želali.

Na táborisko dorazili na poslednú chvíľu. Z pozícií si stačili prečítať azda iba názov súťaže. Prísť o minútu neskôr, mali by smolu. Křemílek, ktorý prijímal prihlášky, už, ako sa hovorí, zatváral krám. Iní už mali pripravené ohniská a založený oheň, keď oni ešte len zbierali drevo. Ale stále tu bola ešte pomerne slušná šanca, že všetko doženu a v tej súťaži sa ako-tak umiestnia.

A teraz si pripadajú ako v čudnom sne. Toto mala byť tá súťaž, správa o ktorej sa dostala z Orlických hôr – aj keď iba náhodou – až k nim do Slovenského rudohoria? Veď to vyzeralo, ako by

ostatní stáli pri kotlíkoch takmer prvý raz v živote. Naozaj sa nachádzajú tam, kam chceli prísť? Nezabúdili nakoniec?

Prví súťažiaci nesú svoje guláše degustátorom. Tí ochutnávajú... A iba dvaja z piatich sú schopní pokračovať v jedle až do konca. Zvyšné porcie organizátori odnášajú niekam do ohrady, odkiaľ sa ozýva brechanie a neskôr aj žalostné vytie.

Prichádzajú súťažiaci z družstva. Pitbulova pomsta. A ukazujú sa, že sa im nič zachrániť nepodarilo. Lebo ich naprosto presolený guláš, zdá sa, nechutí nikomu. Najstatočnejší degustátor dokázal zjesť iba tri štvrtiny porcie. Zvyšok putuje do ohrady.

Ich šance sa zvyšujú. Spočiatku to vyzeralo, že situácia mužstva Pocta Rexovi je beznádejná. Prišli poslední, ako poslední svoj guláš aj dovarili, teda ho iba ako poslední môžu predložiť degustátorom. A tí už v tom čase budú najedení, a to sa samozrejme odrazí aj v ich hodnotení. Lenže teraz, keď vidia, ako sa tvária na predchádzajúce jedlá... Ešte predposledné družstvo v poradí. Jeho guláš vedeli zjesť iba tri degustátori.

Konečne prišiel rad na nich. Priniesli svoj súťažný guláš. A z niekoľkých metrov sledujú, čo sa bude diať. Zdá sa, že degustátorom tentoraz chutí. To naozaj nevzýra zle.

A zrazu pri nich stojí Křemílek.

„Tak co, jak se daří?“

„Zdá sa, že celkom dobre. Možno aj vďaka tomu, že ostatní boli akosi nervózni.“

„Jak to, nervózni?“

„Pravdepodobne mali trému. Asi nie sú zvyknutí variť z psieho mäsa.“

„Čože?!“

„Z psieho mäsa.“

„Proč???“

„Veď názov súťaže bol ‚Psí guláš‘. Alebo nie?“

„Asi jste špatně četli propozice...“

Pravdu povediac, nečítali ich vôbec. Správa, ktorá sa k nim dostala, ich neobsahovala, a keď prišli na miesto, už nebol čas.

„Nešlo vo to uvariť nejlepší guláš z psiho masa. Šlo vo to uvariť takovej guláš, aby lidem nechutnal a moh se hodit psům. Ale zase nesměl bejt tak hnusnej, že by nechutnal ani jim. Proto taky má ta soutěž název ‚Psí guláš‘. Guláš pro psy, ne guláš ze psů. Stejně jako psí bouda není bouda ze psů, ale bouda pro psy. A lidská potrava je potrava pro lidi, ne potrava z lidí. A trampská chata je taky chajda pro trampy a ne bouda postavená z trampů... Vy ste asi neznali Juana, co?“

„Nie. Prečo?“

„Protože jinak byste věděli, že Juan měl rád psy, akorát že rozhodně ne na talíři. Takže dělat takovou soutěž v rámci jeho memoriálu by bylo krapet kontraproduktivní.“

„Takže, ak to dobre chápeme, sme nášho Rexa obovali zbytočne!?“

„Jó, za nepozornost se platí...“

V nasledujúcom okamihu sa však ukázalo, že niekedy sa platí aj za pozornosť. Lebo vetu o oboťovaní Rexa počul jeden z hodnotiteľov. A zrazu

HLEDÁNÍ RÁJE

sa mu urobilo akosi... Akosi – povedzme – nie celkom dobre. Znechutene odstrčil tanier s gulášom a z posledných síl sa vypravil niekam do hlbín priľahlého lesného porastu. A po ňom postupne všetci. A keď sa vrátili, nikto z nich nemal najmenšiu chuť pokračovať v jedle. Prakticky všetok guláš putoval ku psom. A tí sa doňho s chuťou zahryzli. O nečakaných víťazoch bolo zrazu rozhodnuté.

Obet' Rexa nakoniec márna vôbec nebola.

3. miesto Próza Oldpavci Miloš Hlávka (Nový Knín)

JE TRIŠTVRTE NA ROK

Ešte sa nestihli začervenať, už mrazivé prsty obopli kraj. Chladné plazy sa skrútili k dreveným členkom. Nehrakajú, iba šuštia.

Hmly sa pretekajú, ktorá prvá pretečie sedlo a ustelie si najkrajšie perie v údolných vrstvách horských obrov.

Hrebeň má zelený kardiograf. Nepravidelné smreký pravidelne vytŕčajú z kosodreviny.

Chlorofyl uteká z bojísk. Šmýka sa vyplniť zákutia prázdnych lykových domov. Snáď to stihne do Martina.

3. miesto Poezie nad 23 let Janka Mineková (Vrútky)

OBLEVA

Zas prchnul sníh do zapomnеньí. Strataté stráně plní dech. Co hlíně říct? Že zima prchla a jaro zdá se na doslech?

Polehloú trávu čechrá vtr. Od dálných moří začal vát a ruce mraků tisknou zemi. Zem, co chce ještě tolik spát.

A sen se zlíbal s malou touhou, únorem pohnul tichý vztek a zima zdá se sbírá křídla a jde se vrátit nazpátek.

2. miesto Poezie nad 23 let Oto Gúrtler (Třebešice)

„Vy se nesnažte, Stáňo, nejste absolutně uvolněná, já to z vás cítím. Chápete, musíme se vracet v čase stále dál vašim životem, ale vy jste to v sobě záměrněablokovala.“

Období, kdy by mě tyhle věty rozhodily, mám naštěstí dávno za sebou. Už nebojuju za odstranění svého psychického problému tak urputně. Už jen chodím, zkouším, hledám a – nenalézám.

„Pojďte znova, jen klid. Zavřete oči, uvolněte se. Tak, a půjdeme v minulosti ještě dál, před vaše narození, co se dělo před vašim narozením, po- vídejte, co cítíte.“

Cejtím hnusný svíčky, zmoklýho psa a zplodiny z vejfuku. Cejtím, že jsem pitomá, že jsem do něčeho takového vůbec lezla. Regresní terapie, bože, já jsem vůl. Copak já, takovej realista, můžu věřit na podobný zhovadilosti?

„Jsme teď dávno před vašim narozením. Jdeme v čase ještě dál, Stáňo, slyšíte něco, vidíte něco?“

Ježíš, nešťví, babo. Jak se můžu vrátit v čase do doby před svým narozením, copak jsem magor? Co vidím, sakra... Špeluňka je to tady šilená, proklínám se, že jsem sem vkročila. Jdu si sem léčit OCD a přitom se doma vocaď budu koupat nejmíň dvě hodiny, o praní hadrů ani nemluvim. Honosný slova v názvu firmy – wellness, uvolnění myslí... Děláám, že mám zavřený oči, a už si přeju jen vypadnout. Sedím na vrzajícím otomanu, na dece, na který i přes svy množství dioptrií poznávám psí chlupy, pod stolem se nabíjí autobaterka, bůhví, co tu vdechuju... Tma, zápach, nečistý stěny, omláčený židle. Na myslí mi dokonce vytanul obrázek levného bordelu první republiky, ještě se rozhlížím, jestli tu někde nestojí kýbl na prezerativy...

„Uvolněte se, mějte stále zavřené oči, dýchejte v klidu. Říkala jste, že cítíte vůni svého kočárku. A dál? Vidíte se?“

Ne, omlouvám se, ale nevidím nic – říkám nahlas a v duchu si melu dál – svy prachy jsi dostala, tak už mě nemuč, stejně je to k ničemu. Doprčíc, přece si tu nebudu vymejšlet, že jsem dřevorubec v patnáctém století, stojím u svy chatrče a vevnitř mám deset haderlantů. Pak by nejspíš spokojená byla. Ne, nedostaneš to ze mě. Papíry na hlavu sice mám, ale magor nejsem.

Já blbec, fakt. Myslela jsem si, že mě v regresi zavede do ráje, někam, kde mi bude dobře. A na tom začneme stavět, aby mi v reálu pak bylo ještě líp. Nebo někam, kde mi bylo mizerné, a taky na tom začneme stavět, aby mi pak v reálu mizerné nebylo.

Marný, všechno zase marný. A hledání ráje nejvíc. Přitom by mi stačilo tak málo. Žít jako každej jinej. Každěj jinej zdravej. To by byl pravej a vlastně úplně obyčejnej ráj. Přijít domu, nebat se sednout si ke stolu. Najíst se a předtím dvě hodiny nešaškovat s presypáváním a umejváním potravín. Milovat se s chlapem a nepřemejšlet, kde na

co ještě sáhnul. Jet na vandr a nebát se zalomit palce. Žít spontánně, normálně, jako dřív. Uvolnění, klid a mír. Jenom obyčejně normálně fungovat bez těchhle debilních překážek.

A bez těchhle debilních otázek. Cože? Jo, konečně pochopila. Jdeme znova na start mejhč pětáctýřicetilet let a jedeme v čase zpátky.

Blbý. Taky blbý. Jo, taky blbý. Všechno blbý prostě.

„Teď je tam co, Stáňo? Ten věk před vaší svatbou. Kam jdete? Kam chcete jít?“

„No, tutově jdu na nádraží, chci ject na vandr. Jedu. Samý známý. Kamarádi. Je mi dobře, hraje na kytary, cejtím se dobře. Hodně dobře.“

„Víte, že to je poprvé, co jste vůbec řekla takovouhle větu? Zavřete oči, uvolněte se, uvolněte se víc. Co dál? Co je tam dál?“

„Vystupujeme, jdeme kolik kilometrů k boudě. Už cítím oheň... Stromy... Slyším smích. Hodně veselo. Opravdu hodně veselo...“ (A přitom si uvědomuju, jak mi vstupují do očí slzy.) „Sedím na lávce, mám omrzlé konečky vlasů, nohama plincám nad potokem. Berou, berou? – volá Sova s Bludičkou, je, to už je tolik, ahóh, trousí se další kamarádi od autobusu „ze zavody“. Ahoj, Cinto... pusu, ahoj, zalomíme palce... Je mi hodně dobře. Krásně. (Tiše a poklidně, hrudník šlape, jak má.) Rozhostilo se příjemno. Zvláštní, sváteční pocit. Zvláštní. Zvláštní znamení woodcraft... Usměju se, už je to tak, slyším Mišovu mandolínu, Aliho benžo, Joseého kytaru... Zvláštní znamení touha... Toužím... Toužím tam s těma klukama zase sedět, toužím znova pocítit ten ráj...“

Ráj, ze kterého, si myslím, nemůžeme bejt nikdy vyhnání. Totěž večer píšu někomu do cancáku: Vzpomínka je jediný rájem, z kterého nemůžeme být vyhnání. Cínta a Jean Paul (ha ha ha), listopad 1986 a otisk svojí packy - neodmyslitelné lennonky. Cítím guláš, Béta – čuně, přikrojil si do něj i kus palce, smějeme se mu, míchá dvěma lžícema, zároveň na ně hraje vo koleno, prdlouš, řehtáme se mu jak koně, Ohio se třeše v základech. Posbírám feliny, zajdu pro vodu ke studánce. Zkřehlé prsty zahřívají jiné, přes studené klouby těsně až bolestně propletené, za námi kňučí Máslo a Houla volá ze dveří – Cinto, čím si toho psa omámila... U studánky pijeme z dlaní, voda je průzračná, ledová... na tvářích se pak rychle mění ve vroucí a dychtivě rozpálenou... Všude voní borovice, první zmrázky na jehličí... spadané javorové listí cinká pod podlomenýma nohama...“ (štěstí, dojetí, jsem zase zpátky... jsem tady... chci tu zůstat... navždycky... navždy v tomhle ráji... nechci z něho být vyhnána...)

Slzy se koulí po tvářích a... padají na ten hnusnej otoman...

Konečně babu potěším.

„Je mi opravdu moc krásně.“

„Tam, kde jste byla – můžete se tam najíst? Na cokoli sáhnout? Komukoli podat ruku? Nemusíte přespávat potraviny? Můžete si sednout, kam chcete? Můžete se milovat s chlapem, neřešíte nic? Je vám dobře?“

„Ano, ano, ano, všechno smím, všechno můžu, je mi dobře, krásně...“

„Uvědomujete si, kdo vám ten ráj našel?“

„No já přece. Já jsem se rozhodla jezdit ven, naši mi to zakazovali. Já jsem si našla přátele, všechno se naučila, začala jezdit pravidelně. Já přece, je to moje zaslúha. Jenom moje.“

„Ano, Stáňo. Vy. Jenom vy. A o tom to u vás celé je. Pryč už s poslušností, se skláněním hlavy a s nastavováním tváře k fackám...“

„Přece nemůžu sbalit bágla a od všeho utéct do lesů?“

„Můžete. Dokonce musíte. Jste na tom s vaší nemocí tak vážně, že – sbalte bágla a jděte hledat svůj ztracený ráj. A všichni, kdo vás mají rádi, to musí pochopit, potřebují vás zdravou. Je možné, že to i přivítají.“

Odcházím. Na kliku jako vždy jen hřbetem ruky. Vítr mi bere vlasy na momentálně maximálně zavažené kebuli. OCD není zatím léčitelná. Mám já OCD? Mám. Nemůžu se vyléčit. Ale je tam přece jen něco, něco málo, co jsem dnes vnímala. Dvěma prsty jsem držela cípeček příčiny svého utrpení... nechci ji zaplašit...

Počekje, počekje, nemluve na mě... Potřebuju sprchu... ne v koupelně, díky... tu v lese, chápete... Chci dešť, aby mi smyl to hrůzné z obličeje... Taky chci slyšet kytary a cítit oheň... Chci cinkající listí a pak taky tu vodu ze studánky... a pokud se mi pak na tvářích z jeho dlaní změní ve vroucí a dychtivě rozpálenou, tím ještě líp. Chci znova zažít zvláštní znamení... Touha...

Počekje, počekje, nemluve na mě, chci to uchopit pořádně, nechci to zapomenout, musím to pochopit, vstřebat, uvědomit si to, držet pevně v náručí, pohupat ten model, na kterým chci stavět. Jo, já, no... Jenom já, sama, no.

Cejtim zmoklýho psa a zplodiny z vejfuku. Cejtim, že jsem pitomá, že jsem do něčeho takového vůbec lezla. Regresní terapie, bože, já jsem vůl. Copak já, takovej realista, můžu věřit na podobný zhovadilosti?

3. místo Próza nad 23 let Monika Pokorná – Cínta (Hracholusky)

LEO

Na to smutné doobedie Leo nikdy nezabudne. Celú noc sedel pri lôžku, na ktorom už celé hodiny nezapametal žiadny pohyb. Pri lôžku, z ktorého sa neozval žiadny povel. Hlas jeho pána navždy utíchl, iba stručné povely záchranárov pruerušovali šum lesa. Zo zrubu vyniesli mŕtveho muža na nosidlách, ktorého posledný rok trápili strašné bolesti hlavy. Nikdy ale neopustil svojho psa a nevzdal sa. Leo to inštinkatívne cítil, a preto vôbec nerozumel, čo sa teraz deje. Záchranári zakrátko zmizli v útrobách

vrtuľníka, ktorý pred niekoľkými minútami pristál na skalnej plošine vzdialenej asi dvesto metrov. Jeden zo záchránarov sa Leovi krátko prihovoral, ale keď ho chcel pohľadiť, zneistel. Na chvíľu sa zamyslel. Rozmýšľal, aký osud čaká tohto psa. Ale nebol spoznávaným svetom a už vôbec nie toho zvieracieho... Potom zobral vak s vecami a odbehol za ostatnými. Vrtuľník sa po chvíli s hukotom vzniesol nad les, mohutné buky mu odpovedali dlhým majestátnym chorálom.

Leo osamel. Nechápe smrť. Vie iba, že jeho pán už nie je pri ňom. A to mu nejaké nerobí dobre v jeho úprimnom psm srdci. Jesenný vietor mu dnes znie akosi smutnejšie než inokedy. Ohnisko dávno vyhaslo. Všetko sa mu zdá akési iné. Prečo tí poľovníci zavolali ten hučiaci stroj, do ktorého odniesli jeho pána? Zostalo tu len ticho.

Prešiel sa okolo zrubu. Zbadal sekeru, ktorou jeho pán rúbal bukové drevo. Tak príjemne ich obidvoch hrialo. Čím bol starší, tým radšej sa vyhrieval pri ohni. Miloval chvíle, keď jeho pán popíjal čaj alebo opekľal mäso a spolu trávili šťastné dni a noci. Žili dlhé roky ďaleko od ľudí a takto to vyhovovalo obidvom. Iný život si Leo nepamätal a vlastne mu ani žiadny iný nechýbal. Svojím psím inštinktom cítil, že jeho pán ho má rád. Kam ho ale teraz tým hučiacim strojom zobrali? A prečo sa nepohol a nič nepovedal? Prečo mu nehodil palicu ako každé ráno, aby po ňu utekal? Zostala tu ale aspoň jeho vôňa.

Leo sa rozhodol ísť na skalnú plošinu. Cítil pachy, aké cítil dole medzi ľuďmi. Pach strojov. Pach neznáma. Svojho pána ale nevidel. Leo chvíľu pozoroval krdeľ vtákov vysoko na oblohe. Kdesi obďaleč zavetřil líšku. Keď bol mladší, bavilo ho ísť v jej stopách a pozorovať. Napadlo ho, že by sa mal vrátiť ku zrubu. Je to predsa jeho miesto. Nemôže predsa nebyť tu, keď tým hučiacim strojom zase privezú jeho pána. Vždy tu predsa bol, keď mu jeho pán povedal, aby zostal. Vždy prišiel. Tak príde aj teraz. Leo tomu skalopevne veril.

Na tvár mu dopadli prvé kvapky dažďa. Pomaly sa zodvihol a odišiel do zrubu. Na stene uvidel dlhú pušku, ktorá vydávala taký strašný rachot. Jeho pán z nej ale strieľal veľmi zriedka. Pod posteľou čosi zašuchotalo. Drobná myška ale zmizla tak rýchlo, ako rýchlo sa zjavila. Lea už takéto veci nevzrušovali. Kedysi by sa po nej vrhol a ešte sa aj hrabal v zemi. Teraz už nie. A najmä, nemôže predsa nebyť pripravený, keď sa jeho pán vráti. Vždy ho čakal a vždy k nemu dlhý kus pobehol, keď sa vracal od ľudí. V poslednom čase bol ale krok jeho pána akýsi pomalší... vlastne aj akýsi neistý. Čoraz častejšie sa jeho pán zastavil, oprel sa o strom a niekedy sa dlho držal za hlavu. Svojím psím inštinktom Leo vnímal, že jeho pán má veľké bolesti.

Na nebi sa rozžiarili prvé hviezdy. Keď bol Leo ešte šteňa, rozmýšľal, ako môže všetky tie hviezdy pochytať. Raz to aj vyskúšal, ale na nebo nedoskočil. Nastal večer. Lahol si k ohnisku a predstavoval si, že jeho pán sedí pri ňom. Jeho úvahy postupne prešli do sna.

Keď sa ráno zobudil a skonštatoval, že jeho pán sa ešte nevrátil, rozhodol sa ľahnúť si pred zrub. Musí byť pripravený na jeho návrat. V noci sa dost ochladilo, vo vzduchu už bolo cítiť bližiacu sa zimu. Miloval tie chvíle brodiť sa v hlbokom snehu. Miloval, keď jeho pán po ňom nežne hádzal kôpky snehu. Snáď to príde čoskoro. Poslednú zimu síce jeho pán nebehal po snehu, skôr zamyslene sedával vonku pred ohňom a občias vzdychol. A tak Leo sedel pri ohni s ním. Niekedy tak spolu sedeli aj ďalší deň. Nebolo podstatné, čo robia, ale že sú spolu. Už len občias išli medzi ľuďmi, aby v ruksaku priniesli všetky tie rôzne dobroty. Vnímal, že jeho pán medzi ľuďmi nechce chodiť.

Tých dvoch poľovníkov Leo zavetřil už chvíľu predtým, ako sa objavili za skalami. Poznal ich. Občas sa tu zastavili. Sedávali spoločne pri ohni a občias mu hodili nejakú dobrotu. Teraz sa ale rozhodol, že sa im neukáže. Zaliezol hlboko pod posteľ a ticho sledoval situáciu. Muži – jeden vyšší a jeden nižší – zakrátko vstúpili do zrubu. Zapálili kahanec, ktorý visel neďaleko dverí. Potom zapálili aj sviečku na dubovom stole. Nad tým stolom sa v poslednom čase často skláňal Leov pán a jemne škrabal po papieri.

„Nech mu je zem ľahká...“ ticho zamrmľal ten vyšší. „Už ho nič neboli.“

Nižší muž neodpovedal. Pohľadom na chvíľu zabľúdl k puške. Potom sa po čosi zohol na stoličku a chvíľu v tom listoval.

„Pozri, on si písal denník... Isto ho mal vždy niekde schovaný. Nikdy nám ho neukázal.“

Vyšší muž odložil poľovnícky nôž, ktorý si prezeral, a so záujmom sa zahľadel do denníka.

„23. august. Dnes ma hrozne bolí hlava a neviem ísť ani s Leom po okolí, hoci je pekný deň. Celý čas som veril, že ma tá rakovina prišla zmeniť, nie zabiť, a že prežijem. Ale zdá sa, že ma to svinstvo zakrátko dostane...“

Nižší muž obrátil list v denníku. Zapálil si fajku a nahlas čítal.

„2. september. Točí sa mi hlava, fakt dost. Mám pocit, akoby som mal v hlave nejaký predmet... alebo čo...“

Písmo bolo dost roztrasené. Obaja muži si na tú tému vymenili pár viet.

„Je mi len ľúto Lea. Nevie, čo s ním bude... Ale je to pašák, verím, že si poradí a možno zostane žiť v lese. Len keď už bude veľmi starý, tak neviem, ako si niečo uloví... Ale ja sa konečne stretnem so svojou láskou. Už čoskoro, drahá!“

Dvaja muži sa na seba pozreli. Vyšší si smutne povzdychol a prikývol na znak súhlasu.

„Kedysi mal ženu... Žili v malom domčeku a mali psov. Boli fakt šťastní a priateľskí k susedom. Boli bezdetní, ale možno mali deti v predchádzajúcich vzťahoch, lebo sa poznali pár rokov. Umrela mu minulé leto... Mohla mať okolo päťdesiatky.“

„Čo sa jej stalo?“ vyvedal sa nižší chlap a pôsobil trochu vydesen.

„Tiež rakovina,“ odpovedal vyšší chlap. „Sila, že? Človek by povedal, že smola si musí vystrieľať“

LÉTO KRÁSY

náboje, ale tak to nefunguje. Môžeš byť požiariak, zachrániť plno ľudí pred ohňom, a napokon ti aj tak zhorí byť. Smrť sa nedá podplatiť. Život je hajzle...“

Muži si ešte chvíľu prezerali zrub a vzali si zopár vecí. Potom zhasli kahanec a sviečku a privreli dvere. S ubúdajúcim svetlom sa pohli smerom do doliny.

Leo opäť osamel. Labkou si otvoril dvere a vyšiel von. Kládol si otázky. Čo chceli tí muži? Prečo pozerali tak dlho do toho papiera? A prečo tu stále nie je jeho pán? Všetko bolo dnes akési smutnejšie než včera. Leo zaštekal. A potom ešte raz. Možno to jeho pán zachytiť. Chvíľu načúval. Ale odpovedal mu len šum lesa. Kdesi neďaleko zahŕkala sova. Leo cítil hlad, ale povedal si, že počká a naje sa až so svojím pánom.

Prešla ďalšia noc. A potom ďalšia. Viackrát sa prebudil, aby neprepásol návrat muža, ktorého mal nadovšetko rád. Leo už začal byť ustarostený. Možno ja potrebujem pomoc. Možno sa necítil dobre v tom veľkom hučiacom stroji. Musí ho ísť asi pohľadať. Vonku sa dvíhajú vietor a začalo snežiť. Leo sa rozhodol, že vyrazí hneď, ako mu to počasie dovolí. Určite svojho pána nájde. Veď kde inde by bol ako dole v dedine?

V noci poriadne mrzlo. Leovi bola dosť zima, ale rozhodol sa byť v strehu, vonku. Nemôže predsa byť dnu v teplé pod posteľou, aby ho jeho pán hneď neuvidel! Bol tu na to, aby bol istotou pre svojho pána. A on tou istotou aj zostane! Miliardy hviezd sa z neba pozerali na toto všetko. Ale išiel z nich chlad. Leo sa celý triasol a na chvíľu zaspal. Zobudil sa už čiastočne zasnežený. No akosi mu to bolo jedno. Veď tu vonku bude dobre počuť aj cítiť svojho pána. Ovládla ho akási apatia a prestal sa triasť. Asi po hodine ho takmer celého zasypal jemný snehový poprašok. Nufákom jemne zavetril v diaľke jeleňa. Ale nijako ho to nevzrušilo... Vnímam iba vo svojom srdiečku akási smútok, ktorý už neprestával. Netušil, kde sa ten pocit vzal, ale zrazu bol tu. A akosi prestal veriť, že sa jeho pán čoskoro vráti. Ale napriek tomu bude tu vonku, pred zrubom, pripravený na jeho návrat.

Myseľ mu ovládol príjemný pocit, hoci si už od zimy necítil labky. Jemné vločky snehu mu pokrývali jeho vernú a ušľachtilú tvár. Zavrel oči. Nastalo dlhé ticho. V tom tichu všetko pochopil. Videl sám seba, ako leží v snehu. A akoby sa tie miliardy hviezd zdali bližšie. Ale čo to? Zdalo sa mu, že začul hlas svojho pána. A potom znovu. Nie, nebol to klam. Bol to on. Muž, ktorého mal najradšej na svete. Až ho napokon usmiateho uvidel, v akomsi svetle, ako sa s ním víta vo víre obrovskej radosti. A skáču spolu po bielučkóm snehu.

Keď skupinka trampov Lea našla, bol zmrznutý na kosť. Na tvári mal šťastný, šibalský výraz. Už bol spolu so svojím pánom.

**2. miesto Próza nad 23 let
Vladimír Bis – Vlado (Bratislava)**

Udělala jsem nejlepší rozhodnutí svého života. Překonała jsem svůj strach a vkročila do neznáma. Doporučila bych to všem, protože když nebudete podléhat svému strachu, zažijete nespočet zážitků a momentů, které si budete pamatovat do konce života.

Mně dodala odvahu má nejlepší kamarádka – Emily. Už několik měsíců mě přemlouvala, abych se s ní o letních prázdninách vydala na čtyřtydenní cestu do hor. Upřímně, turistika ani táboření nikdy nebyly mé koníčky, ale nakonec jsem se nechala přesvědčit. A teď jsem nesmírně vděčná, že moje kámoška ve svém přesvědčování nepolevovala.

Nádherné západy slunce jsem vždycky sledovala na telefonu, ale vidět takovýto nádherný přírodní úkaz naživo je mnohokrát lepší.

Myslím, že to nepomohlo jen mému psychickému, ale i fyzickému zdraví.

Měla jsem problémy s klouby, ale ty mě jakoby zázrakem přešly. Můžu celý den chodit po horách, tancovat na své oblíbené písničky anebo klidně i skákat panáka.

Usmála jsem se, když jsem udělala další krok a bolest v mém koleni se neozvala.

Potichu jsem rozepnula spacák, ve kterém jsem přečkala noc, a posadila se. Emily ležela jen půl metru ode mě a ještě spala. Nazula jsem si boty a vyskočila na nohy. Podívala jsem se na hodinky. Mám ještě hodinu času, než zazvoní budík a Emily vstane.

Musím uznat, že taková dovolená je někdy lepší než se jen válet na pláži u moře. Obzvlášť pokud ji trávíte s člověkem, kterého máte rádi. S Emily jsme v podstatě sestry a nedokážu si představit lepšího člověka, se kterým bych tohle všechno prožívala.

Skoro každý den potkávám nové lidi, kteří jsou přátelští. Ze začátku mi to přišlo zvláštní, protože jsem na to nebyla zvyklá, ale teď se s nimi veesele dávám do řeči a poslouchám jejich příběhy.

Tiše jsem vylezla ze stanu a rozhlédla se kolem sebe.

Včera večer jsme se utábořily u kraje srázu. Je odsud nádherný výhled na hory před námi a na řeku, která protéká údolím pod námi. Mezi horami se na nebe vrádalo slunce. Obloha se začala zbarvovat do oranžova až růžova, stejně jako mraky. Svět okolo měl najednou nádech štěstí, všechno vypadalo krásněji.

Příroda už je sama o sobě dokonalá, ale tohle jí dodávalo ještě větší jiskru.

Jediná věc, která mě štve, je, že na zádech musím nést za mě až moc těžký batoh. Mám v něm všechny věci, které potřebuju, takže není úplně lehký. Ale nemůžu si na to moc stěžovat, protože je to pořád lepší než táhnout kufr.

Naše dnešní trasa vede v podstatě po rovině, až na jediný kopec, který nyní šlapeme. Emily funěla únavou stejně jako já, ale obě jsme se usmívaly.

Jít po rovině je super, ale nejlépe se budete cítit, když vyjdete až strážidelně strmý kopec. Zastavíte se, podíváte se za sebe a cítíte všechnu tu práci, kterou jste k dosažení svého cíle museli vykonat. A jste šťastní.

Přesně tenhle pocit mě už jen za pár chvil čeká.

Do kopce jsme šly asi hodinu a konečně vidím jeho konec.

Udělal jsem poslední krok. Naposledy jsem se chytila větve jednoho ze stromů a vyšvihla se nahoru. Byla jsem na vrcholu. Zvládla jsem to. Otfela jsem si zpoceně čelo a zůstala stát.

Dívala jsem se všude kolem sebe a vstřebávala to, co se přede mnou rozprostřelo. Emily se postavila vedle mě a beze slova si ze zad shodila batoh. Napodobila jsem ji a z mých zad zmizela všechna tíha. Mé rty se samy od sebe stočily do úsměvu a já měla pocit, že už nikdy neuvídím nic krásnějšího. Tohle léto je jedno z nejlepších let, které jsem zažila.

Objala jsem Emily kolem ramen a společně jsme se dívaly na svět před sebou.

V tuto chvíli jsem měla pocit, že mám celý svět na dlaní. A i když jsem nebyla na nejvyšší hoře, připadalo mi to tak.

Konečně jsem pochopila slova svého otce, které mi říkával:

„Být v přírodě, být aspoň trochu ve spojení s matkou zemí, to je dar, který se neodmítá, ale naopak přijímá s otevřenou náručí, a když ho získáš, jsi nejbohatší člověk na světě.“

On sám miloval všechny túry, procházky a výlety. Kdykoli se naskytlá příležitost vyrazit do divočiny, využil ji. Nikdy jsem nepochopila proč. Co na tom tak vidí? Teď už to chápu. Chápu to a chtěla bych, aby to chápali všichni lidé. Každý jeden den přicházejí o bohatství, o kterém možná ani nemají tušení. Ale možná je to dobře. Možná jen těm, kteří naslouchají volání přírody, je souzeno tohle všechno zažít. Zažít, jak skvělý život může být.

Myslím, že táta by na mě byl pyšný, kdyby mě viděl.

Vítr zafoukal kolem nás a pár spadanych listů se nám otfelo o holá lýtka. Zhluboka jsem se nadechla a čistý vzduch se mi nahrnul do plic.

Ano. Tohle je mé nejlepší léto vůbec.

Najednou začala Emily potichu zpívat. Chvilku mi trvalo, než jsem rozeznala slova, která zpívala. Byla to jedna z táborových písniček, které jsme spolu u táboráku zpívaly už jako malé. Rodiče nám po našem pěveckém vystoupení vždycky tleskali.

Přidala jsem se k ní a začaly jsme se pohubovat do rytmu.

Pohupování se hodně rychle přeměnilo v tanec. Držely jsme se za ruce a skákaly, tancovaly a zpívaly. Obě jsme se smály jako bláznivě a bylo nám dobře.

Protože o tomhle životě přesně je.

O maličkostech, o zážitcích, které prožíváme s těmi nejbližšími. Nepotřebujete kupu peněz, abyste byli šťastní. Potřebujete najít to, co vás baví, a držet se toho.

Chození na túry, stanování nebo kempování u rybníka, to vše v sobě ukrývá nádhuru, kterou

stačí jen objevit. Koupat se s kamarády v rybníce, stříkat po sobě vodou a málem se zadusit, protože se smějete až moc, možná působí obyčejně, ale i tak si na to ve stáří s úsměvem vzpomenete.

Když vás po lese bude honit medvěd, vy se málem počuráte strachy a utíkáte před ním, ve stáří se tomu jenom zasmějete. Bude to jen další skvělá vzpomínka, kterou si budete moct vybavit. I zážitky, na které teď chcete zapomenout, si nakonec budete připomínat. Žijeme jen jednou. Jeden život, jedna šance. Tak ji využijte!

Od teď každé prázdniny půjdu minimálně na jednu túru, protože se takhle chci cítit častěji. Vyjít strmý a dlouhý kopec je těžké, ale za ten uspokojivý pocit to stojí.

Nic na světě totiž není zadarmo, pro tenhle dobrý pocit musíme něco udělat, ale přijde mi, že je to jen malá oběť za to, co potom dostaneme.

3. místo Próza do 23 let

Adéla Olbrichtová (Ústí nad Labem)

STANICE OSTRAVA BARTOVICE

Bosé nohy v mechu.

Lýtka. Popálená kopřivami.

Boláky šplhající někam až ke koleni.

Duše. Zapomenutá na Maurském hradě.

Cervený výstupek na lokti.

Vzpomínka na vosí pichnutí...

Jaro ve vzduchu.

Ptáci. Hoví si v korunách stromů.

V kapse pár korun. Tak akorát na cestu domů.

Klíště. Zakousne se mi do nohy.

Zabýdlí se v ochlupení.

Nemám srdce jej vyhodit.

A na ruku nechám si přistát komára.

Ať mi do rána vydrží vzpomínka na vůni kvítí.

A pachuč hlíny uvízlou v krku
po špatném pádu.

Koleje končící uprostřed ničeho.

Konečná stanice. Vystupte.

Mezi stromy.

Noha se ztratí v blátivé louži.

Zafouká vítr.

Husina stoupne na mou kůži...

Vítej doma.

1. místo + Malý Trapsavec Poezie do 23 let

Nela Fabíková (Horní Datyně)

LUKOSTŘELCI

Hood, obdivovatel dlouhých anglických luků a tradiční lukostřelby vůbec, měl starosti. Docela velké starosti, jejichž příčina pramenila z toho, že už dlouhá léta byl hlavním organizátorem trampských lukostřeleckých závodů.

Ne že by ho pořadatelství tak obtěžovalo, to by s tím sekl už před léty, ale zrovna tenhle rok měl na čele ze své role opravdu hodně vrásek.

Vlastně už bylo po závodech, zbývalo vyhodnotit výsledky, přepočítat díry v terčích, dohodnout se o sporných zásadách, vyhlásit výsledky soutěže a předat ceny. Vše by se mohlo zdát jednoduché a jednoznačné, nebýt ovšem protestů, přicházejících ze strany startovního pole střelců. Stížnosti poukazovaly na to, že vítěz soutěže nepoužil ani tradiční luk, ani luk moderní se zaměřovačem nebo kladkami či stabilizátorem, dokonce ani kuši, kterou Hood povolil už vloni, pod nátlakem rozhodčích. Nutno říct, že se skřipěním zubů.

Vítěz použil kulovnici s puškohledem a s přehledem vyhrál. Hood se o jeho startu dozvěděl až s prvním výstřelem. K jeho překvapení rozhodčí nezasáhli a nechali ho takto odstřílet všechny předepsané položky.

Teď seděli rozhodčí stranou bzučícího davu střelců, aby společně s Hoodem vynesli verdikt o podobě konečného a tím už i neměnného pořadí.

„Vy vážně chcete udělit první místo v trampských lukostřeleckých závodech tomu maníkovi, co střílel puškou?“ zhrzil se Hood, když mu dali výsledkovou listinu.

„Samozřejmě, má největší počet nastřílených bodů, je tedy vítěz.“

„Střílel ale kulovnicí, ne lukem!“

„To jako, že bychom měli udělit hlavní cenu někomu, kdo nastřílel výrazně méně, jenom proto že použil luk? Nejsi nějak ortodoxní?“ obořil se na Hooda hlavní rozhodčí, přezdívaný pro svou přísnost Kolína.

„Když jsou to lukostřelecké závody, tak mi to připadá logický,“ nesměle se hájil pořadatel.

„Tak ukaž v pravidlech soutěže, kde je napsáno, že se nesmí použít puška,“ bojovně si založila ruce v bok rozhodčí Xantipa a hleděla na Hooda přísným zrakem.

„Píše se tu, že jsou připuštěny luky klasický, kladkový, luky se zaměřovačem i kuše,“ přečetl Hood.

„Tak vidíš!“ zajásala Xantipa. „O zákazu pušek ani slovo.“

„To je snad samozřejmý,“ nestačil se divit, „soutěž je o tom, jak střelec zvládne určenou zbraň, ne o tom, že si ji může vybrat úplně bez omezení!“

„Střelba je střelba, přece bys nechtěl střelce bez luků diskriminovat jenom proto, že nelzí na tradicích?“ přisadil si Kolína.

Hooda se zmocňovala beznadě. Vyčítal si už to, že vloni kývnul na moderní luky a kuše. Bylo to jako z pohádky O Smolíčkovi, rozhodčí chtěli víc a víc a on nevěděl, jak z toho ven.

„Tak aspoň mohl střílet na větší vzdálenost a na menší terč, aby se to nějak kompenzovalo,“ nabídl kompromis zkroušený pořadatel.

„Tohle jsi chtěl už vloni pro střelce z kuší a z luků se zaměřovačem, ale tehdy jsme ti jasné vysvětlili, že trváme na rovných podmínkách pro všechny střelce a nepřipustíme, abys někoho handicapoval.“

„Jenže takhle jsou právě handicapovaní ti poctiví, co v duchu pravidel soutěže používají tradiční luk,“ namítnul Hood.

„S duchama to na nás nezkoušej. Je to jejich volba!“ odseknul Kolína. „Navíc si uvědom, jaká omezení by to znamenalo pro starší kamarády, kteří už luk ani nenatáhnou. Nemyslíš, že i oni mají právo zúčastnit se trampských lukostřeleckých závodů?“ mateřsky mu domlouvala Xantipa. „Takhle jenom zamíříš, a bum, jednoduché!“

Imaginární puškou v rukách Hooda odstřílela a on si nedělal iluze, že kdyby měla pušku opravdovou, váhala by ji na něho použít.

„Já sice mezi vás nepatřím a z luku nestřílím, dokonce ani z pušky ne, ale byla jsem vychovávána ve smíšené pytlácko-myslivecké rodině. My nikdy nerozlišovali, jestli někdo střílí flintou s upílanou nebo loveckou puškou, co fasovali hajní,“ vmísila se do hovoru paní Kudláčková z nedaleké vesnice.

Nepatřila sice mezi rozhodčí ani mezi trampy, ale šla kolem, slyšela debatu, a tak se zapojila. Hood nepochopil, co tím vlastně chtěla říct, a už se jí chystal upozornit, že na zasedání rozhodčích nemá co dělat. Celý rozhodcovský sbor ale horlivě přikyvoval, takže to raději spolkli.

„Začal to vzdávat.“

„Dobře, dejme tomu, že to tak necháme a první místo udělíme soutěžícímu s kulovnicí. Ale co s místem druhým? To mi připadá ještě víc rozporuplný.“

„Proč?“

„Protože se vůbec na soutěž neráčil dostavit. Poslal jenom terče s nástřelem, podepsaný svědkama.“

„Takže v pořádku, ne?“ nechápal pořadatelovy výhrady Kolína.

„Nepřipadá mi to v pořádku.“

„Mně to ale správný připadá. Tedy pokud nemáš pochybnosti o důvěryhodnosti těch svědků. Znáš je?“

„Neznám.“

„Tak proč jim nevěříš?“

„Já jim klidně věřit budu, ale stejně bych to neuznal. Soutěž se přece musí střílet na místě, při závodech, lidi se musejí vidět, setkat, změřit síly. Kam to povede, když sem přestanou jezdit? Dělán to přece pro ně!“

„Další omezení? Handicap? Proč?“ otázala se sugestivně Xantipa. „Přece nemůžeš nutit někoho, kdo sem nemůže přijet nebo se mu nechce, aby dorazil!“

„Protože každá tolerance, každý ústupek musí mít své meze!“ skoro už křičel Hood a hlas mu rozčilením přeskakoval. „Protože ti, co ctí ducha soutěže, dlouholetý tradice a přijeli ukázat, co s lukem umí, za to nesmí být znevýhodňováni a ještě snášet posměšky, že neumí střílet. Nezapomeňte, že na jiný soutěže by nikoho takového

ODPADLÍCI

ani nepřipustili. Proč my jsme tak tolerantní? Smyselem soutěže je střelba z luku a z ničeho jiného.“

Setkal se jen s lhostejnými pohledy rozhodčích. „Dělejte si, co chcete, je mi to jedno,“ rezignoval a beze slova odešel.

„Budeme pokračovat?“ zeptala se Xantipa, když zmizel.

„Jasně, jak jsme to spočítali, tak to vyhlásíme, to je úplně v pohodě, snadno to obhájíme,“ uzavřel debatu Kolína.

Další ročník se už jmenoval „Korespondenční trampská lukostřelecká soutěž ve střelbě z čehokoliv“. Hood ji vyhlásil bezprostředně po skončení předešlého ročníku. Změna názvu soutěži určitě prospěla, složení účastníků vypadá zatím velmi slibně a rozmanitě. Posudte sami, přihlášení jsou olympijský medailista ve střelbě z libovolné malorážky, odstřelovač útvaru URNA, který slíbil se na soutěž dostavit, a to ve stylově trampském úboru typu Hejkal, šest myslivců, dva pytláci, člen palestinské neziskové organizace v České republice s názvem Vše pro mír v Palestině s pancéřovkou RPG7, členové historického klubu Jan Žižka s dobovou kopíí houfnice z 15. století, jakýsi svalovec s kladkovým lukem a s dálkově ovládanými šípy opatřenými výbušnými hlaviciemi ekvivalentu 6 tun TNT, zástupci AČR s jedním Pandurem a jedním čerstvě obdržným tankem Leopard 2.

Drobnou pihou na kráse tak zůstává pouze to, že se nepřihlásil nikdo z obvyklé trampské lukostřelecké komunity, a to navzdory těmto dozařizovaným rovnocenným podmínkám soutěže. Zdá se, že zkonstatěli trampští tradicionalisté hodlají tuto soutěž ignorovat. Podle vyjádření rozhodčích to ale zaručeně na její kvalitě neubere.

Zůstává ale otázka, kdo se ujme pořadatelství, protože Hooda od chvíle, kdy vyhlásil soutěž s novým názvem a pravidly, už nikdo neviděl.

**2. místo Próza Oldpsavci
Jan Frána – Hafran (Pízeň)**

PROČ JE ZBYTEČNÉ STRÍHAT ANDEĽŮM KŘÍDLA

Pane
i když mi za trest přistříhneš křídla
nevěř tomu
že se kvůli zákazu toulání
už znovu nepostavím na zadní
Možná ani nevíš
jak je to jednoduché
na 3D tiskárně
vytisknout si křídla náhradní

**2. místo Poezie Oldpsavci
Miroslav Novák – Kazatel (Brno)**

Robert seděl opřený o kmen stromu a zpod okraje klobouku posunutého do čela pozoroval dění na tábořišti. V zorném poli měl právě teď Charlieho. Ten už nějakou chvíli prohledával všechny své věci. Vytahoval je s komickou opatrností, používal přitom jen dva prsty, pokládal předměty na celtu a pak je zase vracel na své místo, jakoby šlo o nějaké vzácné artefakty. Nešlo. Charlie měl ruce od smůly a hledal tubu s Indulonou, která neutralizuje lepkavost. Tubu měl zasunutou vzadu za opaskem, ale zatím na to nepřišel. Dával si ji tam vždycky, když šel na dřevo. Nestáhl smůlu na rukách.

Robert švenknul pohledem na Vejra. Ten klečel na kolenu před ohništěm, jakoby se modlil k bohu popela, a snažil se rozfoukat větvičky, které před chvílí nadějně vzplály, ale protože neměly další vhodnou potravu, rozpadly se na bílý prášek a plamen zhasl. Vejr bude ještě chvíli zkoušet studený popel rozfoukávat, pak řekne: „Ty vole, to snad není možný,“ a zkusí další sirku. Sestou.

Pak tu byl ještě Alžběta, dobrosrdečný chlap s nadváhou, vyřezávající lžičkovým nožem cosi, nejspíš lžičku. Šerif Toula v umaštěných brýlích s výraznou černou obroučkou a bývalý primář okresní nemocnice Chládek. Ten právě pohmatem testoval teplotu lahvových piv zabořených do písečného dna mělkého potůčku. Prostě a jednoduše, klasická večerní idyla v campu trampské osady Odpadlíci.

„Musím vám něco říct, kluci,“ prolomil Robert ticho u ohně asi o dvě hodiny později, když už na les sedala tma a v údolí právě zahoukala poslední lokálka.

„Dali mi novou šanci v redakci Reflektoru. Od prvního jsem nastoupil na pozici šéfredaktora.“

Robert se odmlčel a pohledem přejel osazenstvo čoudícího ohně. Všichni mlčeli a usilovně hypnotizovali stoupající kouř.

„Pomohlo mi, že už jsem nějakou dobu čistej. Dobře, pivo si občas dám, vždyť víte, ale nic víc. A taky se ke mně vrátila Kamila. Věří mi a to pro mě hodně znamená. Zkoušíme začít znovu.“

Ticho. Snad i oheň teď přestal prskat. Až to prolomil Toula. Kdo jiněj taky.

„Pravidla znáš,“ procedil mezi zuby.

„Šerife, neblázní. Není teď vhodná chvíle ty pravidla revidovat? Trochu zmírnit. Vždyť to nedává smysl.“

Toula dramaticky vydechl a pak spustil očekávaný výklad.

„Když jsme tuhle osadu zakládali, byli jsme všichni ve sračkách. Pravda, každej z jinýho důvodu, ale spojovalo nás to, že jsme neměli žádnou perspektivu. A díky tomu se z nás stala tak dobrá parta. Nic jsme si nezavíděli. Neměli jsme pořádnou práci, ženskou, majetek... a problémů, že by se z nich dal vysázet les, co bys za den nepřešel...“

Nejspíš by mluvil dál, ale v tu chvíli Alžběta zařal a začal si sát palec, rozetnutý lžičkovým nožem. Robert počkal, až nedokončená lžice odplachtí do ohně, a zase si vzal slovo.

„Kluci, já to moc dobře vím, proč jsme tuhle osadu založili, jak krásný místo máme, jak skvělý víkendy tu zažíváme a co mezi námi je. Ale nepřijde vám, že to nedává logiku, vyhodit člena osady jen kvůli tomu, že má dobrou práci a pravidelnou sex?“

„Cože?“ zakuckal se Chládek v reakci na poslední Robertovo slovo.

„Pravidla znáš,“ pronesl už zase klidně Toula.

Robert trochu tušil, že se ho nikdo nezastane, ale stejně teď pocítil smutek. Když se ke svému přiznání odhodlával, doufal, že pouto, které mezi nimi za ta léta vzniklo, je víc než slib ze začátku. Přeci nemohli vědět, že si budou tak dobře rozumět. Chládko tehdy vyhodil z nemocnice za sexuální obtěžování. Vinu popíral a hájil se tím, že pohmatem jen kontroloval tělesnou teplotu pacientek, když neměl po ruce teploměr. Proč někdy kontroloval i teplotu zcela zdravých praktikantek, na to odpovědět nedokázal. Vejr byl studovaný člověk, ale stejně naletěl prodavačům investičních produktů. Všechny své úspory investoval do guana, ptačího trusu na jakémsi ostrůvku v Tichomoří, kde si přes prostředníka koupil zábor. Dokonce kvůli tomu zastavil i barák. Pak se zjistilo, že to prvotřídní hnojivo na jeho záboru už asi před sto lety někdo vyléčil. Alžběta nic nevystudoval, práce ho nebavila, vlastně ho ze standardního života nebavilo skoro nic. Jeho největším koníčkem byl poslech blackmetalové skupiny Bathory, sběr artefaktů stejné skupiny a dopisování si s jejími fanoušky z celého světa. Celkem byli asi tři. Dlouhán Charlie se od útlého věku připravoval na kariéru profesionálního basketbalisty, ale když ho nominovali na jeho první mistrovství Evropy, lezl na rodinné chatě pod gauč, aby vylovil zakutálené víčko od majonézy. Průvan přibouchl dveře s čerstvě zatmelenou skleněnou výplní a ta mu přetála obě achilovky. No a zneuznaný malíř Toula, ten vrcholově chlástal. Podobně jako Robert. Všechny je pak spojila láska k trampingu a svorné rochnění se ve vířivce neblahého osudu. Jak se říká, sdílená starost je poloviční.

V průběhu let se trumfovali v tom, kdo přinese lepší historku o novém osobním selhání, bizarním závanu beznaděje nebo jiných projevech odpadlictví. Přestali mít ambici o něco se snažit, někam se posouvat, zkrátka dělat věci, za které dnešní společnost lidí obvykle oceňuje. Kariérní postup, manželka, děti, hypotéka... Vystačili si s málem a užívali si svým způsobem bohémský život. A vždycky o víkendu se tu potkali, aby se ujistili, že jsou v tom spolu, záležej jim na sobě a jeden na druhého se vždycky můžou spolehnout. Robert si neuměl představit, že má o tohle uzdravující společenství teď přijít.

„Kluci, já to chápou. Ale napadá mě, že vás tu teď nechám chvíli o samotě, ať to můžete v klidu strávit a prodebatovat. Já si zatím vyšlápnu nahoru na Homolku a pak mi feknete finální verdikt.“

Pak se zvednul, oprášil od popela a zmizel ve tmě.

Když se asi za hodinu vrátil, vypadal to, že ho ostatní vidí rádi. Chládek mu s úsměvem podal otevřeného lahváče, všichni si s ním ťukli těma

svýma a šerif mu pak oznámil, že se po bouřlivý rozpravě nakonec většinově shodli na tom, že jsou ty pravidla fakt zbytečně přísná a že s nima může normálně zůstat, protože ani oni nechtějí o Roberta přijít. Víc už se k tomu nevraceli a užili si oheň, jako by se nic nestalo. Kolem půlnoci byli všichni ve spacácích, protože chtěli ráno stihnout vlak v deset, ať mají ještě kus neděle každé pro sebe.

Když Robert dorazil v neděli po poledni domů, těšil se na něco k jídlu. Od rána ho trochu bolela hlava, asi spal s hlavou nakřivo, to se mu někdy stávalo, a pak mu to vystřelovalo od krku. Ale Kamila doma nebyla. V kuchyni na stole našel vztek načmáraný její rukou: „Strašně jsi mě zklamal, tohle je definitivní konec.“ Pak si vzpomněl na telefon a zapnul ho. Několik zmeškaných hovorů a textových zpráv. V té první mu vydavatel Reflektoru oznamoval okamžité propuštění z pozice šéfredaktora. Na konci zprávy byl odkaz někam na Blesk. Robert ho rozkliknul. Když se načel článkem, uviděl na titulní fotce sám sebe. Nevěřicně zíral na snímek, kde leží v nočním přítmí na dlážděném nástupišti nádražíčka v Tetřívovicích. Na sobě má jen trenýrky a levou ponožku. Jednou rukou objímá skoro prázdnou lahev vodky, druhou vyspaný odpadkový koš. Má otevřenou pusku a z koutku mu stéká slina. Titulek článku zněl: Robert Navara už v tom zase lítá!

Posadil se, ťuknul na číslo v kontaktech a přiložil si telefon k uchu. Když to ten na druhé straně zvednul, Robert se ho klidně zeptal:

„Od našeho campu na nádraží jsou to tři kiláky, jak jste to...?“

„Nosítka ze dvou lískových kmínků. A provlíkli jsme bundy,“ odpověděl Toula.

„A nějaký uspávdlo v tom pivu, jo...?“

„To se zeptej Chládko. Ale říkal, že to je bezpečný a ráno ti nic nebude.“

Chvilí bylo ticho. A pak se šerif Toula zeptal:

„Tak v pátek po práci na nádraží, jako dycky?“

„Jo,“ odpověděl Robert a hovor típnul.

1. místo Průza nad 23 let Petr Bína – Hůrecký (Plzeň)

PUČ

Šest párů očí sledujících se navzájem.

TIK ŤAK

Úzké štěrbiny pod hustým obočím, vydýchaný vzduch.

TIK ŤAK TIK ŤAK

Uprostřed čela výrazná hluboká vráska, ústa semknutá do tvaru koňské podkovy.

TIK ŤAK TIK ŤAK TIK ŤAK

Pohnul jsem se a lavice pod mým zadkem stěnavě zavržala. Po zádech mi sjel čůrek potu. Periferně jsem viděl, jak se všechny obličeje ukryté v šeru obrátily mým směrem.

Doprdele.

TIK

Oční víčko se zachvělo a začalo se v samovolných pohybech nepravdělně stahovat. Ke dveřím to byly necelé dva metry. V hlavě to hned začalo přepočítávat – dva metry, to je jeden rychlý skok, jedno trhnutí klikou, jeden tik očního víčka. Sevřel jsem zpoceně dlaně v pěst a vzrušeně vydechnul nad představou, že odsud vypadnu.

TIK ŤAK

Do zad se mi zabodlo tiché, ale důrazné zamručení. Zavřel jsem unaveně oči a myšlenky na útěk byly hned pryč. Copak mi snad čtou myšlenky? Co by udělali? Šli by hned za mnou? Zavržení lavice, silueta zprava si přisedla blíž ke mně... sklonil jsem hlavu a nasucho polkl. Cukání víčka se zrychlilo. Krev na spáncích divoce pulsovala. Přece tady nehodlám chcípnout, blesklo mi hlavou.

TIK KAP

Udělal se mi slabo.

TIK KAP TIK KAP

Otevřel jsem oči a zahlédl další kapku krve dopadající na podlahu pode mnou.

TIK KAP KAP KAP

S obličejem od krve jsem v jednom rychlém skoku rozrazil dveře a zmizel v šeru.

TIK ŤAK

Dveře se zase zavřely, aniž by kdokoliv z přítomných prchajícího pronásledoval.

Hodiny na zdi lhostejně odměřovaly čas.

„Končím,“ procedil jsem skrz zuby.

Krev z nosu se mi už podařilo zastavit a taky jsem trochu vychladl. Dost na to, abych se rozhodl sám za sebe a nepoužil u toho žádná sprostá slova.

Obklopilo mě pět rudých ksichtů a ten, co stál nejbliž, mi sevřel prackou rameno.

„Ještě tejdén,“ syknul.

„Nebo končíš,“ doplnil výhrůžně.

I nezasvěcenému by muselo být jasné, že význam obou slovesných tvarů není totožný.

Doprdele.

Nebylo to tak dlouho, co se to rozhodlo...

Nebylo to tak dlouho, co se to rozhodlo u nás v osadě.

Ale byla to už slušná řádka let, co se takhle rozhodla Liga otevřených mužů.

Když v roce 2013 vyhlásili měsíční abstinenci od alkoholu, naši osadě bylo něco přes dvacet let a i přes přibývající křížky jsme jezdili pravidelně do lesů. Přežít zimu pro nás znamenalo mít na sobě teplé prádlo, na zádech sbalený teplý spacák a v placatce nějaké tekuté zahřívadlo. A tahle kombinace fungovala naprosto spolehlivě do té doby, než soudržnost osady rozežrala myšlenka takzvaného suchého února. Vplížila se nepozorovaně mezi nás a tak dlouho nás laškovně sváděla, až jsme si naprosto zpitomělí kolektivně odhlasovali, že budeme každý únor osadně abstinovat.

TAK TAK

Brzy bylo jasné, že jsme se nechali oblbnout vizí, jak podpořit naše chátrající tělesné schránky aniž bychom brali ohled na psychickou pohodu

v osadě. Nicméně dle vzoru Dumasových mušketýrů ani jeden z nás nechtěl přijít s tou slabošskou myšlenkou a osadní abstinenci zrušit. Jeden za všechny, všichni za jednoho.

TAK TAK

Po pár suchých vandrech a suchých osadních slezinách jsme se rozhodli najít na únor jinou společnou aktivitu. Nevím, koho ta blbost napadla... ale opět jsme si to společně odhlasovali. To vím nabeton.

„Budou tam hezký holky!“

„Nahatý holky!“

FAKT?

Šest párů očí sledujících se navzájem.

TIK ŤAK

Vrzající dřevěná lavice, vydýchaný vzduch, šest siluet v šeru.

TIK ŤAK TIK ŤAK

Šest rudých zpocených ksichtů trampské osady Montana. Sedi ve finské sauně roztopené na 95 stupňů a přes skleněnou výplň dveří hypnotizují vteřinovou ručičku hodin na stěně. Útěk znamená vyloučení z osady. Zbývá ještě pět minut do konce saunovacího cyklu a žádná nahatá hezká holka v dohledu.

TIK ŤAK TIK ŤAK TIK ŤAK

Šest párů očí sledujících se navzájem. Čurky potu stékající po zádech. Vrásčitá babka, co si spletla saunu s krematoriem. Pět hlav, co sní o točený plzni, a jedna, co myslí na převrat.

Doprdele, ať už je březen.

1. místo Próza Oldpsavci

Pavla Slepíčková – Pavlís (Kvášňovice)

OHNĚ SVÍTAJÍ ZA SOUMRAKU

Mám domácí vězení.

Ukryl jsem se před světem v pokoji s tapetou vzor 60 s nadějí na rozezdění.

Letní noc, ta podmanivá dáma už sahá do výstřihu a vytahuje trumfy.

Má parfém s vůní dýmu a zpívá sovím dvojhlasem, úpěnlivě tichým, jak del passato z Traviaty.

Dnes ještě hořím.
A ty...?

3. místo Poezie Oldpsavci

Magdalena Dvořáková – Waki (Rynholet)

SELEKCE

Selekce znamená výběr, třídění, vylučování. Označuje proces, při kterém se z většího množství prvků vybírají ty, které splňují určitá kritéria, zatímco ostatní se vyřazují.

Brzdy vlaku protivně zakvilely. Ještě před vystoupením strčil zapalovač za lem kanady. Usárnu už měl postavenou na sedadle. Počkal na to poslední cuknutí a pak teprve vstal. Nikdo nevystupoval. Otevřel dveře a sestoupil na perón. Cítil, že má rozvázanou tkaničku na kanadě. Zvedl botu na stupínek vagónu, vykasal nohavice a začal tkaničku zavazovat. Vyrušil ho štiplavý pískot. Otočil tím směrem hlavu. Průvodčí rozhazoval rukama, mával červeným terčem a funěl do píšťalky. „Jen se nezblázní,“ pomyslel si sám pro sebe a uzel dokončil. Křídla dveří se rozjela proti sobě a skončila v hlasitém kličí. Otočil se k budově nádraží. Tři chlápci v černých kombinézách se netvářili ani trochu přátelsky. Ten nejvyšší kývnul hlavou směrem k budově nádraží a hlavně k místu, kde stály tři do sebe vrostlé kontejnery s obrázkem průčelí antického chrámu. Nadhodil usárnu na zádech a vyrazil udaným směrem. Věděl, že to tak bude. Vazouny se vydali ihned za ním. Neotáčel se. Byli tam. Slyšel skřipání šterku.

„Ahoj kamaráde,“ přivítal ho skřehotavý hlas v prvním kontejneru. Zaznamenal napřaženou ruku, a tak ji stiskl a ještě jednou přes palec. „Ahoj,“ odpověděl. Chlápek na konci ruky se potěšeně zatetelil.

„Tak to začíná dobře,“ mrknul na něj spiklenecky. „Dnes skoro všichni vylítli hned u pozdravu,“ zasmál se skřipavě. „No a ti, co nevylítli u pozdravu, skončili hned ve vedlejší místnosti u majora,“ kývnul hlavou k zavřeným dveřím. Potom se posadil ke stolu, nasadil si brýle a naklonil se nad nějaký formulář.

„Tak přezdívkou,“ vyštěkl skřehotavě.

„Vik,“ odpověděl úsečně.

„S tvrdým nebo měkkým,“ zvedl k němu zvědavě oči.

„Teď už spíš s měkkým.“ Udržel se a nezacukal koutky. Chlápek to stejně nepochopil.

„A jak k tomu došlo?“ pokračoval už zase s nosem zabořeným do nějakého dotazníku.

„Na prvním vandru jsem každému vykal. Tak prostě Vik.“

„To je dobrý. To tu ještě nebylo,“ uchechtl se. „Soudím, že už pár let jezdíš. Teď už by ti mohli říkat Tik, ne?“ zasmál se sám svému vtipu.

„Já už jsem si tak nějak zvykl,“ nehnul Vik ani brvou. I když musel ten vtip ocenit. Ale byl to úředník a vlezle protivněj.

„A kam jedeš?“ vyštěkl další otázku.

„Zatím nikam. Ale jinak bych chtěl asi na vandru.“ Snažil se do odpovědi nacpat co nejvíc ironie, ale v té ironii byla hodně slyšitelná touha.

„No. Uvidíme, co se dá dělat,“ zapsal ještě nějaké poznámky do formuláře a pak vše stvrdil úderem obrovského razítka. Formulář mu podal a ukázal k zavřeným dveřím.

„Vstupní dotazník,“ přelétl Vik hlavičku formuláře. Očima skákal z kolony do kolony a zastavil se u kolony s nápisem „oděr“.

„To jako že smrdím, jo?“ podíval se na něj Vik nechápavě.

„Hele, podle směrnice č. UN-2856/26 můžu pustit dál jen osobu, která cítuji: vydává výrazný pach kouře přecházející do dráždivého nakyslého pachu tělních výměšků. Zákonodárce tím myslel zřejmě potu. Tak si vyber. Buď smrdíš, anebo napíšu pravdu a jedeš zpátky na Plzeň,“ zapíchl chlápek prst do textu silně otevřené knihy na stole.

Vik se mlčky otočil, sklopil hlavu a zahloabal se dál do formuláře.

„Hele a ještě tady,“ zastavil se před zavřenými dveřmi. „Tady píšeš, že jedu na osadu Silver River. Ale já nevím, kam přesně jedu,“ vrátil se zpátky ke stolu.

„Teď už jo,“ zapíchl chlápek zase prst do rozevřené knihy. „Podle směrnice UN-2856/26 máme za úkol pobyt trampů v přírodě regulovat. Tak ty jedeš prostě na Silver. Ještě přijedou dva vlaky, a co kdyby se přes nás náhodou ještě někdo dostal. Bez řádné regulace pak může být na konkrétních místech přelidněno,“ zavřel s hlasitým bouchnutím silnou knihu a prstem ukázal na dveře.

Jen co vešel do místnosti, ihned se zhaslo. Před tím zaregistroval jen velký stůl u pravé stěny.

„Provedeme test majora Huňáčka,“ prořl tmu tentokrát rázný hlas a za ním proud světla reflektoru, který se mu zařizl do očí.

„Ježíšikriste,“ uteklo mu z úst a další slova raději spolkl. Chtěl jen vědět, kde to vyhrabali.

„Test se provede bez Krista,“ zazněl opět rázný hlas. „Vyalit!“

„Vyalit co?“ zeptal se nejistě.

„Vyalit ten imperialistickéj baťoh,“ zazněl zase hlas a z tónu bylo jasné, že majiteli dochází trpělivost. Přistoupil ke stolu, povolil řemínky na usárně a rozvinul tubus ze spacáku a cely. Na stůl položil věci ukryté uvnitř.

„Zabalit,“ zazněl ze tmy další příkaz a světlo se zhaslo.

„Ale jak, když je tady úplná tma,“ zeptal se Vik už podrážděně.

„Pro případ blackoutu.“ Na takové otázky byl hlas připravený.

„V lese se mě ale žádný výpadek elektřiny netýká,“ nenechal se. „Jsou hvězdy a mám oheň a...“

„Je zataženo a hustě prší,“ zastavil ho hlas příkrým tónem.

„Na osadě bývá suchý dřevo,“ vytáhl Vik poslední argument.

„Tak dobře. Mohlo to bejt po dobrým,“ přešel hlas do varovného tónu. „Podle směrnice č. UN-2856/26 je každý tramp, který vstupuje do přírody, povinen se za jakýchkoliv okolností postarat sám o sebe a své věci, aniž by v přírodě cokoliv zanechal nebo na přírodě či majetku způsobil škodu. Stačí?“

Naštěstí si pamatoval, co má kde položeno. Světlo se rozsvítilo. Od malého stolu s reflektorem vstal vyzábý chlápek s řídkými šedými vlasy. Na

černé kombinéze zazářila jediná zlatá hvězda se stejně zlatou líštou. Chlápek došel k jeho usárně, překontroloval všechny feminky, stiskem zkontroloval tuhost a vstupní dotazník orazil mohutným razítkem.

„Ze staré známosti,“ zamrkal na Vika spiklenecky.

„Tu poslední odpověď ti uznat nemůžu,“ řekla zkušební komisařka rádooby smutným hlasem.

Seděl v další místnosti. Všude na zdech staré vybledlé fotky kluků v kostkatých košilích a podivných hučkách na hlavě a rozesmátých děvčat v obtáhlých kraťáskách.

„Jo. Všechno v testu o tramské historii máš dobře. Ztracenou nadějí jsi mě hodně překvapil. Ale v sekci Trampové v současnosti jsi udělal kopanec. Malinkej. Ale pořád kopanec,“ pokračovala tím uměle chlácholivým tónem. „Prostě udělat ze současného uznávaného tramského spisovatele Hafrana ptáka, nezlob se, to nemůžu.“

„Ale já jsem ze západu,“ zkusil na ni.

„A co to s tím má co společného?“ povytáhla obočí.

„No, k nám už pronikají germanismy,“ sklopil oči. Lhal.

„Nerozumím,“ zůstalo obočí stále nahoře.

„No vě se čte jako ef. Takže napíšu Havran, ale čtu Hafrana. Volk, folk. Vater, fátr. Jasný?“

„No, moment,“ zamyslela se. Pak si před sebe přitáhla silnou knihu a na dlouhou dobu se začetla. Nakonec zvedla oči. „Máš štěstí. Ve směrnici č. UN-2856/26 je napsáno, že při posuzování způsobilosti trempa je nutné přihlížet a dokonce podporovat krajové odlišnosti, jako jsou pro daný kraj typická slova, názvy a zvyky či obyčeje. Tak to asi můžu uznat. Podej mi dotazník.“ Sáhla do šuplíku a vytáhla masivní razítko.

„A přitěže ze mě nedělej fola,“ zaslechl teď už rázný hlas, když otvíral dveře do další místnosti.

„Vítej v místnosti modelových situací,“ uvítal ho mladý hubený chlápek s obrovskými brýlemi v masivních černých obroučkách. „Podle směrnice č. UN-2856/26 dbá každý tramp na to, aby svým chováním a jednáním neublížil a nepoškodil další trampa, jakož i civilní osoby a zvířata, a upevňuje a posiluje takové hodnoty, jako je přátelství a kamarádství. Rozuměl?“

„Asi ano,“ pokýval Vik hlavou.

„Tak si vyber jednu z placek, co leží na stole,“ ukázal obrýlenec na řádku březových placiček na desce stolu.

Vik sáhl po té prostřední, a když ji otočil, uviděl číslo tři.

„Tak trojka,“ usmál se obrýlenec. „Představ si, že seš s kamarádem na vandru. Jídlo vám došlo včera po snídani. Ve vesnici, kde jste chtěli odpoledne nakoupit, byl pro nemoc zavřený obchod. Domů se vracíte až další den večer. Máš ještě jednoho buřta. Večer si rozděláte oheň a ty si musíš odskočit. Když se vrátíš, zjistíš, že ti kamarád celého buřta snědl. Co mu uděláš?“

„Vůbec nic,“ odpověděl Vik úplně klidně a přirozeně.

„Jak to, že nic? Snědl ti posledního buřta. Ani se nezeptal a nerozdělil?“ dívaly se na Vika brýle podezřívavě.

„Já buřty nežeru,“ odpověděl Vik stále klidně. „Je to samá sója, barviva, konzervátory a éčka a o maso se to ani neotřelo. Já si kupuju špek nebo anglickou. No to kdyby mi sežral špek, to bych...“

„Tak dost,“ přerušil ho rychle obrýlenec. „Takhle jsi ještě prošel.“ Vzal si od něj vstupní formulář, opatřil ho razítkem a strčil do příhrádky na stole.

Dveře ve stěně se samy otevřely. Do střechy nádraží se opíraly sluneční paprsky a všude nad střechem bylo blankytně modré nebe.

„Zdá se, že budeš mít hezky,“ položil mu obrýlenec dlaň na rameno a jen lehce, lehounce do něj strčil.

Vzal to přes pole. Rovnou k řece na Čoubák. Pamatoval ještě starýho Čoubu. Jezdil na vozíku pro invalidy, co se ovládal rukama. Nohy neměl. Nikdy nenašel odvahu se zeptat, jak k tomu došlo. Čekal na ně vždycky v pátek v podvečer nahoře na poli. Potom s nimi sjel až dolů ke mlýnu a tady už měl připravený pivo. A jen co dopili, škemral: „Kluci, brnkněte mi Rikatado.“ A dřív, než chlapi dojeli k mexické hranici, stálo v okně nové pivo a on poskakoval na pahejlech nohou po sedačce invalidního vozíku a rukama trhal za vymyšlený udidlo. Měl se tenkrát zeptat. A vlastně proč. Takhle to v něm vyvolávalo šimravé vzpomínky na mládí.

Hned za mostem u mlýna odbočil proti proudu řeky. Čoubák už není to, co býval. Nový majitel sem přinesl novou dobu. Válecí trávník, kde dřív kejhalo husy a kde se musel hledat kousek místa bez páchnoucích hromádek, zastínily pestré klobouky deštníků a sochu sv. Jana z Nepomuku obklíčily stojany na kola. A pivo tu teď točil do plastových kelímků na zálohu a kafe taky do plastu. Z hrnků paní Čoubovy, co se zařezávaly omláceným rantlem do pýsků, by to dneska už nikdo nepil. A navíc byl protivnej.

S posledními paprsky slunce dorazil na osadu. Černé uhlíky v ohništi prorůstaly bílé a světle zelené nitky trávy a vstup do boudy sešněrovali pavoucí spleť lesklých vláken. Roztrhl ten gobelín pavučin mávnutím ruky a na palandu položil usárnu. Za trámem vyčníval hřbet kempovky. Nalistoval poslední zápis: „Dne 31.5.2028. Asi naposled. Nebylo to před tím lepší? Nositelé světového dědictví Jezevec a Oblinka.“

„Tak dva a půl roku se sem nikdo nedostal,“ zabručel si sám pro sebe. Vrátil se ven k ohništi. Pod lavičkou byla dostatečná zásoba dřeva.

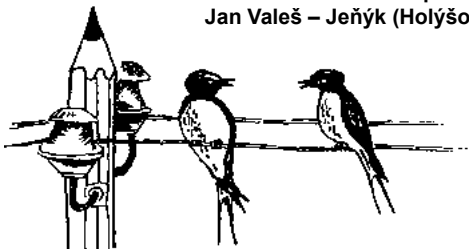
Posadil se do šerifského křesla, z náprsní kapsy vytáhl krabičku cigaret a z kanadky ukryté zapalovač. Zasunul filtr do úst a škrtnul. Oblak bílého dýmu zamířil k obloze. O tomhle snil od doby, co se stal taky nositelem světového dědictví.

Za zády praskla větvička. Otočil se. Tři chlápci v černých kombinézách se netvářili ani trochu přátelsky. Ten nejvyšší kývnul hlavou směrem k němu, pomalu zvedl ruku a ukázal dlouhým prstem na cigaretu.

„Nemělo to být náhodou třískou?“ řekl mrazivě.

Potom pokýval bradou k boudě a ještě mrazivěji zavelel: „Tak asi půjdeme.“ Došel až k němu a uchopil ho pevně za rameno. Na rukávu se zablyskaly zlaté nitky nášivky s emblémem průčelí antického chrámu a nápisem UNESCO.

1. místo Próza Oldspavci Jan Valeš – Jeňýk (Holýšov)

PÁR KONÍ MIESTO SNOV

Počkaj na mňa, Huckleberry.
Si jediný, komu verím,
že jak ja má v čele divný šém.
Nie je nikto, kto nám veľí,
máme kľúč od všetkých dverí,
keď do chrbta fúka južný fén.

A dobre viem, kde ten vietor tisíc vôní má
a ráno krajší modrý rám.
Do krídel divých husí píšem plán:
Mať miesto snov pár koní,
cváľať k vám, k vám, k vám.

V nohách páli teplo perín,
na perách Krvavá Mary
má chuť trpkú ako blen.
Keď hladinu hádka čerí,
ťažko spievať o prímerí,
kým sú jazvy cestou zhojené.

A vtedy viem, kde môj vietor tisíc vôní má
a ráno krajší modrý rám.
Do krídel divých husí píšem plán:
Mať miesto snov pár koní,
cváľať k vám, k vám, k vám.

Zimou stíchli divé včely,
len dážd' zvoní do priechlí.
Je návrat opäť hlavnou z tém.
Nehou zalej v duši diery,
rieka prúdu lode zverí,
jar má diaľky v kartách vpísané.

No stále viem, kde ten vietor tisíc vôní má
a ráno krajší modrý rám.
Do krídel divých husí píšem plán:
Mať miesto snov pár koní,
cváľať k vám, k vám, k vám.

3. miesto Poezie nad 23 let Marta Furdíková – Šmidla (Turecká)

ZLAŤÁK ČÍSLO OSM

Už kedy vyskakoval z vagónu, sotva se jeho nohy seznámily s betonem místního perónu, bylo na první dobrou znát, že se někde blízko chystá velká trampská sláva. Zeleně oděných postav s usárnami, telaty i ostatní bagáží tu bylo tolik, že ostatní cestující vyloženě utlačovali. A že to asi někdo z těch ostatních vzal vážně, snad ze strachu z nožů zavěšených na většině opasek trampského národa, postávala u perónu i policejní hlídka. Mírně nervózně, nutno dodat. Však přesíla zvolna proudící z útrob příjíždějících vlaků byla přeci jen značná.

Skoro jako kdysi, pomyslel si Soapy při vzpomínce na legendární časy, kdy bývalo trampstvo na nádražích pod dohledem permanentně. Že to byla vzpomínka jen zprostředkovaná, protože on tyhle časy kvůli svému věku zažít nemohl, to ničemu nevadilo.

Kus od nádražky – no jasně, oni tu měli dokonce otevřenou nádražku – postával Candát s cigaretkou a s Tounym, kterému cosi vysvětloval. Mávl na ně, ale nezastavil se na kus řeči, nádražní výčep ho přitahoval silou přímo magickou, které ho ani na chvíli nenapadlo vzdorovat. Proč taky, když život je krátký a ohnivé vody tolik...

U výčepu klábosil Pavlo a jeho žena Joklís, potomstvo jejich nevidět – buď zůstalo doma, nebo už možná staví bydlíky na tábořišti. Jo, ti jsou v cajku. Do Psavce už nic neposílají a Soapyho povídky berou, tak je s nimi sranda.

Pozval je na Diplomatico, objednal Reservu Exclusiva, ta potěší i chuťové pohárky Joklís, jasná věc.

„Jak to letos vidíš?“ zeptal se Pavlo. „Bude zase hattrick? A odneseš si i Zlaťáka?“

Pokrčil tajemně rameny.

Nemusí všechno vědět hned.

„Kamaráde, tohle přeci není nikdy předem jistý.“

V duchu se ale smál. Protože měl Jesseho.

Když dorazil na sraziště, ulovil ho hned Rafen, ještě než si stačil zapálit čvaňho od cesty. Bylo potřeba probrat některé náležitosti knihy, kterou se spolu chystali vydat – tedy kterou chtěl vydat Rafen právě jemu, jakožto fenomenálnímu účastníkovi Psavce.

Naštěstí to netrvalo dlouho.

Šup s celtou na špagát mezi dva stromy, zakolíkovat – a hurá na obhlídku potlachoviště. Čutora se šnapsem v levačce, pravačka svírající žvýro obsluhuje plíce lačnicki po nikotinu – co víc si přát. Snad jen toho Zlaťáka zase... Ale ten bude, to je přeci daný.

Jak opustil úkryt z plachtoviny, začalo mírně mžít – víc mu ale vadilo, že poblíž vývěsky fotek zaslaných do Stezky, soutěže přidružené k Psavci, narazil na Bébela s Kormoránem. K těm se rozhodně nehruul. Obzvlášť ke Kormoránovi. Ten o Soapym jednou prohlásil, že je akorát ochlasta a ne spisovatel.

Zrovna Kormorán! Čeho si to teď loknul? V té feldflašce je na sto procent jeho oblíbený kávový tuzemák.

A pak že jsem alkoholik, konejšil se Soapy, vždýt' on se taky napije. Nemůžu přece za to, že nechápe můj koníček.

Pro jistotu je obešel velkým obloukem.

Než přišlo vyhlášení Psavce, musel doplnit čtu- toru z kejmlbegu – díky Pajdovi za ten vynález – a prohodil pár slov s Pati, Venušanem a zahranič- ní skvadrou z T.O. Polárka.

U slavnostní hranice bylo bez nadsázky oprav- du narváno. Tak se mu to líbilo, měl rád, když jeho úspěch sledovaly davy. Užival si každý okamžik předáváče ceremoniálu – a nejlepší na tom bylo, že on prostě věděl, komu bude patřit to nej- důležitější „umííí“.

Všechno fotil Touny pro časopis Mozol a ko- lem se ochomýtala spousta dalších trampských literárních osobností – Katka, Vybral, Majky... Nechyběli ani Hmyzáckej nebo Akordeon. Dobrá sestava.

Jesse se opět nemýlil. První dvě místa za pró- zu v kategorii Starý parďi patřila jemu, Soapymu, stejně jako to nejdůležitější – Zlaťák – už posed- mé! Takže opravdu hatrick, jak se u něj stalo již od první účasti v Psavci zvykem.

Trochu škoda bylo, že nadšeného „umíííí“ se nedočkal ode všech. Asi tak třetina po něm místo tradičního pokřiku házela jen opovrživé pohledy. Ale co, na to byl už zvyklý.

Závistivci. Jen se užijete.

Zrovna si házeli s Akordeonem za triko asi pátý hlt kořalky – přenechal mu ve Starých pardech třetí místo, které jemu samému připadalo zby- tečné, tak proč s ním neslat, žejo – když tu se k němu přitočila víla v maskáčích, která se před- stavila jako redaktorka Vandrácké revue.

„Hele, Soapy měl bys chvilku na krátké inter- view?“

„Proč ne,“ přisvědčil.

Měl už dost nakoupeno, ale když jsou kolečka v hlavě řádně promazaná, bývá vcelku zvoivální... To mívají čtenáři rozhovorů rádi.

Usadili se na lavičky u vedlejšího ohniště. Re- daktorka se rychle prokousala přes úvodní forma- lity a bez obalu načala ty takzvané kontroverzní záležitosti – což ale naštestí čkal.

„Víš, Soapy, zajímavé je, že každá tvoje práce je razantně odlišná od těch ostatních,“ povídala. „Nejde jen o rozdílné náměty, ale i o styl, jakým jsou napsány. Jako kdyby každou povídku psal někdo úplně jiný. Jak si to vysvětluješ?“

V bohorovném gestu rozhodil paže a usmál se na ni.

„Každý úspěšný autor bývá svým způsobem mimo vnímání běžných lidí... Já si změny stylu užívám, baví mě dokazovat si, že umím psát nej- různějšími způsoby. Osobně si myslím, že právě to asi stojí za úspěchem, který pak konkrétní dílo potkává. Ta hravost, kterou do textu vkládám...“

Pokývla.

A vytáhla těžší kalibr.

„Sice nerada, ale přesto se musím dotknout i hlasů, které už pákrát zazněly celou psaveckou komunitou. Zdá se, že někteří autoři mají dojem, jako bys zpracoval jejich náměty, a to dokonce

přímo v jejich konkrétním stylu, a zaslal je do Psavce, kde pak vyhrály. Co ty na to?“

„Kravina,“ opfel se pohodlně o opěradlo lavičky. „Jistěže jsem tyhle bláboly zaslechl. Jenže všichni, kdo něco takového zmiňovali, byli, jak sami přiznali, ve fázi vymyšlení té konkrétní práce. Neměli napsané ani písmenko z toho, s čím já jsem bodoval. Takovou blbost by přeci mohl říct kdokoliv o komkoliv.“

Zavrtěl zamítavě hlavou.

„V tom můžu vidět jen závist a pokus přihřát si vlastní polívčičku na úkor úspěšné osobnosti.“

„Ale přesto,“ nedala se, „je zvláštní, že až do své první účasti v Psavci jsi nenapsal vůbec nic. Od někoho, kdo dosud nepublikoval, zvláštní skok – obzvlášť když jsi okamžitě začal v Psavci sbírat ta nejvyšší ocenění...“

Tak teď už ho začínala štvať.

„V tomhle odmítám pokračovat. Buď se ptej na něco jiného, nebo přestávám odpovídat.“

Pochopila. Další otázky už vůbec nebyly účonné a celé interview tak mohlo skončit ve víceméně přátelském duchu.

Stejně mu ale zkazila celý večer. Vlastně ani ne ona sama, ale ti, kdo ji proti němu naočkovali...

Určitě nešlo o její nápad.

Než odvrávalo do spacáku, už s nikým nepromluvil, a zatímco statečně likvidoval zásoby svého pitíva, pozoroval nevraživě okolí.

Kdo z vás to byl? Jen jeden osamělý žárlivec, nebo jste se spiklři?

Ráno se vyhnul i snídani – za střízliva neměl na ostatní autory náladu už vůbec – bez rozloučení zmizel a ze zádumčivé nálady trochu procitl až ve svém staromládeneckém bytě.

Zlaťáka i letošní sborník z Psavce nechal ležet v koutě, až tak moc mu poslední vítězství zhořklo. Radost, kterou doposud pokaždě vnímal, byla ta tam.

Ale já vám ukážu. Zase. Jako vždycky.

Zapnul počítač a nalil si pořádnou sklenici svého oblíbeného gruziňáku. Originál přímo ze Tbilisi, jak jinak. Tam vědí, co je dobrý.

Byl nejvyšší čas zbastlit příspěvek do dalšího ročníku Psavce, než ho někdo předběhne. A tak spustil Jesseho.

Jo, kamaráde, říkal svému systému umělé inteligence v duchu, kdybys zvládal tu Sportku, vůbec bych se nemusel párat s nějakým Psavcem...

Jesse se naboural do hlavního serveru Ústa- vu pro výzkum časových záležitostí a připojil se k místnímu superpočítači.

Vítejte, řediteli, naběhla úvodní hláška a Soapy se uchechl. Tohle ho vždycky pobavilo.

Zahnal vzpomínku na to, jak mu redaktorka naznačovala, že vlastně sám nikdy nic nena- psal. Jasně, technicky vzato pravdu měla. Ale přesto dokázal to, co nikdo jiný. I když se tím nemohl chlubit, jeho byla jen myšlenka, zbytek práce odvedl Jesse... A navíc tajemství svých literárních úspěchů zveřejnit nehodlal. Nebyl blázen.

Ubožáci z Časového ústavu používali svůj superpočítač pouze pro hrubé předpovědi vzdálenější budoucnosti, ale to, co Soapyho, je nenapadlo... Chyběla jim fantazie. Jistě, třeba loterii taky samozřejmě zkusili. Bezúspěšně, nic nevyhráli. Extrapolace entropické šipky časových kvant nic takového neumozňovala. Literatura byla ale kdovíproč úplně jiné kafe. Přitom šlo o podstatně složitější soubory dat... Nechápal, ale stačilo mu, že si s tím Jesse vždy poradil. Jako geniální literát bude tak Soapy aspoň nesmrtelný, když už nemůže být bohatý.

Koupě té AI byla nejlepší investicí jeho života.

Zatímco Jesse skenoval výstupy superpočítače a vytahoval z nich potřebná data, dopil sklenici a nalil si další. Nálada se mu zlepšovala.

Text příští vítězné povídky, nositel dalšího Zlatáka, před ním vyskočil na monitoru.

Schválně, s čím vyhraju tentokrát...

Nejdřív se spokojeně usmíval, začínalo to dobře, povídka byla řemeslně dokonalá. Jenže potom... Úsměv mu ztuhl na rtech.

To snad ne.

Hlavním hrdinou byl on sám. Některé věci úplně neseděly, ale celková myšlenka vyzněla jasně – a nade všechno správně kopírovala realitu. Zalil ho pocit beznaděje.

Jak na tohle mohl někdo přijít?

Podíval se na jméno autora – ta mrcha!

Redaktorka Vandrácké revue očividně naplno zapojila svou invenci. Tedy, de facto teprve zapojí, Soapy teď prostřednictvím Jesseho nahlíží přeci do budoucnosti. Psát slečna umí, to musel uznat. Ale bylo to strašně špatně, pro něj i jeho psaveckou kariéru.

Několik hodin se motal od počítače k balkónu, kouřil jednu za druhou a nalil do sebe spoustu koňaku. Horečně přemýšlel.

K ránu na chvíli vypadl proud, zapálil tedy svíci, načež se světla znovu rozsvítila. Sfoukl její plamínek a chvíli zíral, jak teď už zbytečně truní ve svícnu... Když se rozsvítilo i jemu.

Pod svícnem je tma, říká se.

Rozesmál se.

Pod svícnem je tma, opakoval si pořád dokola, smál se stále víc, zkopíroval text a poslal ho do Psavce.

Nakonec je to geniální nápad, udělat si ze sebe jakoby legraci a ještě s tím vyhrát. Plagiátor, který opisuje z budoucnosti – příběh tak pitomý, že nikdo neuvěří a podezření vyšumí do ztracena.

Tohle je majstrštych, který všechny srazí do kolen. Zlaták číslo osm.

2. místo Próza Oldpsavci

Jiří Hons – Murdoch (Brandýs nad Labem)

VYSOKO V HORÁCH

Vravel mi jeden

starý tramp:

Všetko, čo potrebuješ

tam vysoko v horách,

sú nôž,

zápalky,

sviečka

a liter rumu.

(Pravda, spomínal aj fajku a

posledný tabak zo dna vrecka

– nebol to žiaden Dušín.)

Vieš, chlapče,

tam vysoko v horách

si tú sviečku musíš

zapáliť sám...

1. místo Poezie Oldpsavci

Adalbert Mezei – D'Ady (Pukanec)

KINGOVI

To bylo

jak ještě

rostla tráva u tratí

a Sintnapsal tamto

o naší závratí.

Z letu ptáků z výšky mraků

že dojedeme

kam tratě nevedou

až polníček se spustí s lebedou.

Ale nejdřív budou ty tunely

kde hytlákybřinkají činely

Tam otočit se není kam...

Nebyl jsem nikdy

a už to znám.

3. místo Poezie Oldpsavci

Jaroslav Šlejmar–Kutloch (Rokycany)

CESTA K RÁJI

Klenba stromů
zakryla nebe.
Voda pode mnou
šeptala zpěvy.
Leskla se
dlažba z perleti.

Svíce z květů
ukazovaly cestu.
Na přídi loďky
seděla vážka,
převozník pryč z života.

Cestu však zatarasil strom:
„Neprojdeš!“
A tak jsem nepoznala ztracený ráj.

**3. místo Poezie do 23 let
Lenka Pěkná (Praha)**

DÁLKA

V nezapomenutelnější dáli
za poslední vesnicí bez jména
plamen mé ruce ještě pálí
a kolem obchází vichřice zmatená
bloudí a směje se, šílí a škádlí
šeptá o lidech, co už tu padli
hodili, když je hřál plamen
všechny své naděje
z unavených ramen
do sladké závěje
bílého opia z pekel tam nahoře
pak jenom zavřít svá víčka
upadnout do běloby moře
a nechat ve sněhu andělíčka
až bude v mém plameni mé tělo hořet.

**2. místo Poezie do 23 let
Vojtěch Ondrušek (Rožnov pod Radhoštěm)**

JACK

Ďakujem ti, Jack,

za Cestu, ktorú si mi ukázal,
za Cestu, ktorú si mi predurčil,
za Cestu, ktorá je bohatá, aj keď mi prsty vykúkajú cez deravé ponožky,
za Cestu, ktorá nekončí, len znovu začína tam kdesi za tvojím obľúbeným pahorkom.

Ďakujem ti, Jack,

za tvoju kuráž i zbabelosť,
za tvoju vynaliezavosť i nešikovnosť, v ktorej sa tak často zrkadlím,
za tvoj šarm i vtíp, ktorý ženám rozťahuje úsmev i nohy,
za tvoju túžbu po slobode, ktorá je nákazlivá ako zívanie po prebdenej noci.

Ďakujem ti, Jack,

za inšpiráciu, keď mnou múzy opovrhli,
za tvoje teplo, keď mi v daždi krehli prsty,
za tvoj obdivuhodný talent, že aj z tohto vagabunda vieš urobiť gentlemana.
Ha! A že to funguje aj naopak, ty prašivý kujón, že?
Ďakujem, že sem-tam proste poslužiš ako sociálny lubrikant.

Ďakujem ti, Jack,

Jack London,
kapitán Jack Sparrow,
i tebe, zradný Jack Daniel's.

No najviac ďakujem Tebe

ty „Stará Oklahoma“,
ty „Pouštní bouře“,
lebo Tebe
ďakujem za VŠETKO.

Ďakujem ti, Jackie – Túlavá mama.

**3. místo Poezie Oldpsavci
Bohdan Mezei – Haluz (Pukanec)**

VÝSLEDKY 33. ROČNÍKU SOUTĚŽE TRASA

Putovní hlavní cena Dědek Trasák

Bohdan Mezei – Haluz za fotografii Noc hviezd, iskier a poézie

Kategorie Kvetou zas lípy, v zahradních restauracích lesknou se pípy

1. místo: Pavla Slepíčková – Pavlís / Okna vesmíru dokořán
2. místo: Filip Mužík – Bobr / Na kU.S. píva
3. místo: Martin Tumpach – Kregan / Padesát odstínů blaha

Kategorie Volné téma

1. místo: Pavel Rychtařík / Mlhovitý kamarád...
2. místo: Vít Kymla – Celta / Utichly bendža, zmlky kytary, sbohem buď, mé krásné děvče z Montány
3. místo: Aladár Huszár – Ali / Lesom

Kategorie Volné téma pro pokročilé

1. místo: Jana Skrbková – Jandula / Hobití les
2. místo: Jana Skrbková – Jandula / Vstříc světlým zítřkům
3. místo: Martin Tumpach – Kregan / Putování s lehkým srdcem

Kategorie Grand Trasák

1. místo: Bohdan Mezei – Haluz / Dvaja
2. místo: Pavla Slepíčková – Pavlís / Camp Na stojáka
3. místo: Martin Gregor – Jack, T.O. Skaláci / Odcházím na poslední vandr

Kategorie Trampská grafika

1. místo: Martin Gregor – Jack, T.O. Skaláci / Tóny noci
2. místo: Natália Čúpová – Bublínka / Indián s vlkom
3. místo: Natália Čúpová – Bublínka / Kovboj na koni

Kategorie Trampská tvorivost

1. místo: Peter Krajčovič – Bublína / Wabi
2. místo: Robert Mário Fiala – Robi / Bobří totem
3. místo: Peter Krajčovič – Bublína / Lovce

Do 33. ročníku dorazilo celkem 152 příspěvků od 34 autorů.

Moc děkuji všem, kteří přispěli do soutěže grafikou, krásnými rukodělnými výrobky či fotografiemi. Díky nim je v Trase stále na co koukat. Letos navíc přichází Trasa s novinkou! V rámci vystavených soutěžních příspěvků na ohni Trapsavce a Trasy bude ke zhlédnutí výstava prací jednoho z autorů. Jako první se představí kreslíř Pavel Rychtařík.

I letos do soutěže přispělo několik nových tváří. Doufám, že zůstanou Trase věrni a rozšíří tak okruh skalních příspěvateľů. Ještě jednou díky.

Oceněným soutěžícím gratuluji! Do kategorie pokročilých letos vstoupil kamarád Filip Mužík – Bobr.

O vítězích letošního ročníku rozhodovala porota ve složení: Iva Pohunková – Kawi, Atti Hombre, Jan Pohunek – Přebal, Jan Frána – Hafran a Jiří Lipka – Carmen.

Za pomoc při výrobě cen pro oceněné děkuji Waki, Pavlís a Hafranovi.

Filip Mužík – Bobr / Na kU.S. píva
2. místo Kvetou zas lípy, v zahradních
restauracích lesknou se pípy

Pavel Rychtařík
Mlhovitý kamarád...
1. místo Volné téma

Vít Kymla – Celta
Utichly bendža, zmikly kytary, sbohem bud', mé krásné děvče z Montány
2. místo Volné téma

INFORMACE K 34. ROČNÍKU TRASY

Kategorie „Já jsem tak líný, tak překrásně líný...“: vandrák, tramp či tulák nemusí být líný jenom v červenci. Fotografie zachycující stav „beztíže“, vnitřní vyrovnanosti, absolutní harmonie a splynutí s okolní přírodou, zemí i vzduchem. Zkrátka lenost ve všech svých podobách.

Kategorie Volné téma: Do této kategorie můžete zaslat snímky s tématem trampingu a přírody.

Kategorie Volné téma pro pokročilé: Fotografie s tématem trampingu a přírody pro ty, kteří se v soutěži Trasa už umístili na vítězných příčkách třikrát a více: Barbora Wirnitzerová – Deneb, Hana Prančlová, Iva Pohunková – Kawi, Jan Pohunek – Přebal, Jana Skrbková – Jandula, Jiří Lipka – Carmen, Jitka Bílská – Stráša, Martin Tumpach – Kregan, Miroslav Daniš – Bludný Hobo, Míša Inovecká – Prcek, Peter Jokl – Joko, Stanislav Khol – Pavouckej, Petr Vránek – Rysák, Rostislav Srstka – Štor, T.O. Věrná srdce, T.O. Bílá sova, Karel Drápal – Tom, Tomáš Janoušek – Coudy, Jorin Lang, Peter Krajčovič – Bublina, T.O. Brdský dobráci, Martina Nejezchlebová – Malví, Leoš Havlát, Pavel Luňáček – Míša, Hana Dohnálková – Štěhně, Pavel Doležal – Adra, Hana Prančlová, Jan Frána – Hafran, Zdeněk Vorlíček – Brouk, Filip Mužík – Bobr

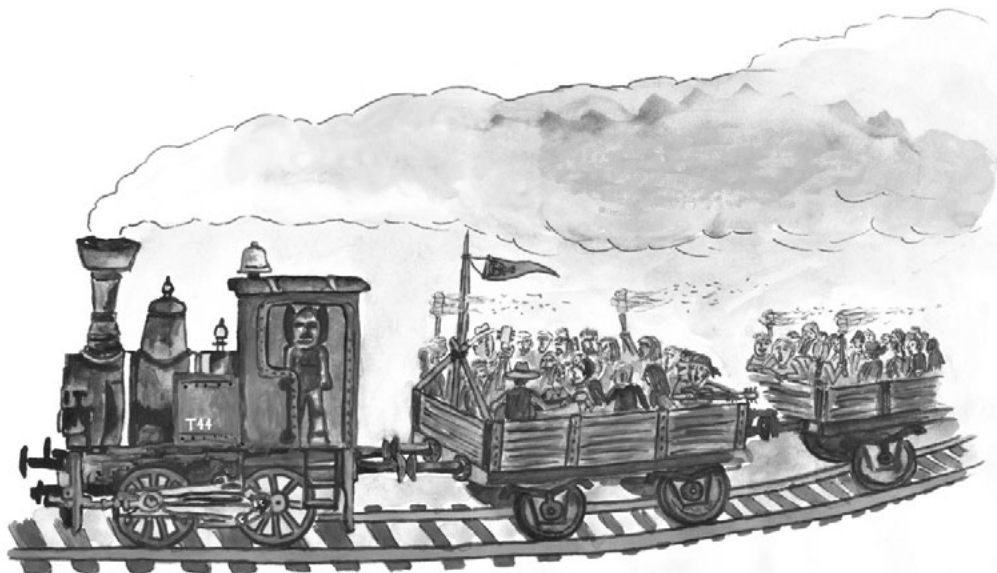
Kategorie Grand Trasák (držitelé Dědka Trasáka): Bohdan Mezei – Haluz, Marta Furdíková – Šmidla, Pavla Slepíčková – Pavlís, Adalbert Mezei – D'Ady, Peter Pintér – FOtep, Ondřej Jaroš – Višňák, Martin Gregor – Jack, Jan Kašpar – Benny, Štěpán Hašek – Jmelí, Mirek Matula – Azo, Filip Dušejovský – Will, Martin Šlápota – Šlápi, Tomáš Macek – Netopýr

Kategorie Trampská grafika: Novoročenky, zvadla, kresby, malby, placky a camrátko (kreslené, malované či vypalované, bez trojrozměrných prvků), linoryty a jiné grafické práce.

Kategorie Trampská tvořivost: „Trojrozměrné“ předměty jako výrobky z keramiky, kovu či dřevěozby a reliéfy, taktéž placky a camrátko, jejichž zdobení vystupuje z plochy.

Uzávěrka soutěže je 28. února 2027. Více informací k soutěži na <https://trasa.webnode.cz/>, galerie příspěvků na <https://soutez-trasa.rajce.idnes.cz/>.

Na vaše příspěvky a setkání na ohni Trasy a Trapsavce se těší Joko.

Pavla Slepíčková – Pavlís

Okna vesmíru dokořán / 1. místo Kvetou zas lípy, v zahradních restauracích lesknou se pípy

Bohdan Mezei – Haluz

Dvaja / 1. místo Grand Trasák

Peter Krajčovič – Bublina Wabi
1. miesto Trampská tvorivost

Natália Čúpová – Bublinka Indián s vlkom
2. miesto Trampská grafika

Martin Gregor – Jack, T.O. Skaláci Tóny noci
1. miesto Trampská grafika

Aladár Huszár – Ali
Lesom / 3. miesto Volné téma

Martin Tumpach – Kregan

Padesát odstínů blaha / 3. místo Kvetou zas lípy, v zahradních restauracích lesknou se pípy

Pavla Slepíčková – Pavlís

Camp Na stojáka / 2. místo Grand Trasák

TRAPSAVEC

PROPOZICE SOUTĚŽE

- Soutěž je tematicky zaměřená na práce zasvěcené trampování, přírodě, a toulání po zemi, skalách i vodě.
- Soutěží se v těchto kategoriích – OLDPSAVCI – PRÓZA
– OLDPSAVCI – POEZIE
- v těchto kategoriích soutěží ti, kteří získali v soutěži tři a více cen, z toho aspoň jednu nad 23 let*
 - NAD 23 LET – PRÓZA
 - NAD 23 LET – POEZIE
- v těchto kategoriích soutěží ostatní v době uzávěrky starší 23 let*
 - DO 23 LET – PRÓZA
 - DO 23 LET – POEZIE
- v těchto kategoriích soutěží psavci v době uzávěrky mladší 23 let*
- Práce jsou hodnoceny pětičlennou porotou a to anonymně.
- Nejlepší práce v kategorii nad 23 let získá MALÉHO TRAPSAVCE
- Nejlépe ohodnocená práce bez rozdílu kategorie získává hlavní cenu - ZLATÉHO TRAPSAVCE
- Každý účastník může do soutěže zaslat maximálně tři povídky a maximálně tři básně, nejlépe ve formátu docx, doc nebo odt.
- Omezení délky prací je 1800 slov (podle údajů textového editoru - Word, OpenOffice atd).
- Svě práce pošlete na kontaktní e-mail: soutez.trapsavec@seznam.cz, v samostatných souborech, jehož název bude shodný s názvem díla, bez jména autora. Do e-mailu prosím uvádějte své občanské jméno, příjmení, rok narození, adresu nebo alespoň obec. Uvítáme, když nám současně pošlete svoji aktuální fotografii.
- Touto cestou vám bude doručeno zpátky zvadlo na slavnostní oheň s vyhlášením výsledků.
- Zasláním příspěvku do soutěže autor na svou čest prohlašuje, že zaslání dílo je výlučně jeho výtvozem a nebylo odcizeno ani okopírováno od jiného autora, ani vytvořeno umělou inteligencí (AI), stejně tak, že nebylo dosud zveřejněno. Při porušení bude pracím odebráno bodové hodnocení.
- Zasláním své práce do soutěže dávají autoři pořadatelům právo ke zveřejňování těchto příspěvků na internetu i v tisku, a také je používat k propagaci soutěže.
- Organizátoři soutěže budou i nadále oslovovat autory a autorky účastníci se soutěže a vydávat jim sbírky.
- U příležitosti vyhlášení výsledků bude vydán sborník vítězných prací, který bude všem účastníkům k dispozici zdarma.

Uzávěrka soutěže Trapsavec je o půlnoci 28. února, v přestupné roky 29. února
Kontakt: Jan Hafran Frána, Lísková 20, 312 00, Pízeň

TRAMPSKÝ MAGAZÍN

www.trampský-magazin.cz

Jsou nejčtenější tramské webové stránky s největším obsahem článků s tramskou tematikou, kterých bylo koncem letošního dubna už 847 a jsou rozděleny do rubrik:

- Tramské muzeum a kroniky
- Sto let trampingu ve fotografii
- Písničky na víkend
- Dějiny trampingu
- Tramping na Brdech
- Tramská teritoria
- Vandry & potluchy
- Tramské osobnosti
- Oznamuje se
- Trampové ve filmu
- Historiky z vandrů
- Fotosoutěž TM
- Povídky a básně z vandru

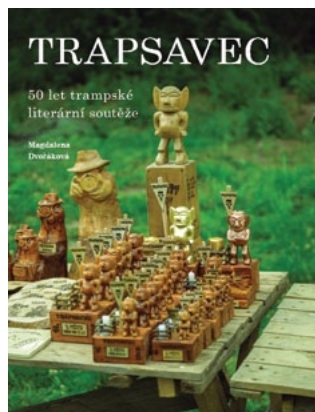
Na stránkách zároveň najdeš **ke stažení** všechna čísla předválečného časopisu Tramp, vybraná čísla časopisu Pučejiř, Vitamínu Kř, Kočky muzejní a sborníky Trapsavce. Nechybí ani **galerie kresleného humoru** a **e-obchůdek s tramským čtivem**.

TRAPSAVEC

50 let tramské literární soutěže

Chcete vědět, co se odehrálo v prvním půlstoletí naší soutěže? Chcete vidět fotky z ročníků dávno minulých i těch, které jste sami zažili. Chcete si připomenout zážitky, příhody, momentky z jednotlivých trapsaveckých ohňů? Chcete vědět, jak se naše soutěž promítla do tisku a další sdělovacích prostředků? Chcete mít celou trapsaveckou historii na jednom místě?

Pak je tu publikace, kterou pro vás skvělým způsobem vytvořila Waki a na níž se podílela celá řada minulých i současných trapsaveckých osobností. Přestože se zásoba utěšeně ztenčuje, knížky ještě jsou a lze si o ně napsat na mail soutez.trapsavec@seznam.cz nebo si je objednat v e-shopu na Tramském magazínu.cz.

Galerie letošních úspěšných autorů

Lenka

Hůrecký

Cinta

Haluz

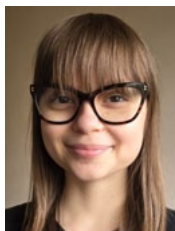
Pavlís

Šmidla

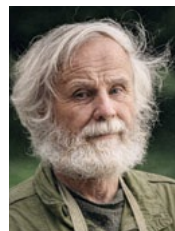
Linda

Adéla

Jeňýk

Miloš

Waki

Vlado

Janka

Kačer

Murdoch

Oto

Kazatel

Hafran

D'Ady

Nela

Vojta

Kutloch

TRAPSAVEC 2026

Sborník 52. ročníku trappske literární soutěže

Odpovědný redaktor: Jan Frána – Hafran

Grafická úprava: Martin Šlápota – Šlápí

Titulní strana a ilustrace: Pavla Slepíčková – Pavlís

Korektura: Tomáš Machalík – Doug

Vydavatel: Michael Antony – Tony

Vydáno pro vnitřní potřebu Trapsavce / NEPRODEJNÉ

www.trapsavec.cz, www.trappske-magazin.cz

Vydání první v nákladu 500 výtisků ISBN: 978-80-908590-5-0